

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:

Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 54. No. 226.

1939. október 5. csütörtök.

Redactor responsabil:

SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny. Inreg. în Reg. Publ. Periodice sub No. 10/1-1938. Trh. Arad

Az egész világ érdeklődéssel figyeli az esetleges békekezdeményezés sorsát

Még senki sem derült ki, de már bizonyos bizakodás nyílvánul meg a békés megoldás lehetősége iránt

London és Páris nem zárkoznak el mereven a diplomáciai tárgyalások gondolata elől

Róma. Az olasz főváros politikai körének érdeklődését Chamberlain miniszterelnök keddi alsóházi beszéde tölti ki. Az olasz lapok vezető helyen részletesen közlik a beszédet és anélkül, hogy hármely irányban állást foglalnának, bőven ismertetik a beszéd nemzetközi visszhangját is. Az olasz sajtó magatartását általában a tárgyvilágos megfigyelő álláspontja jellemzi. A legkevésbé sem adták annak hogy Olaszország milyen szerepet lenne hajlandó betölteni a békeakció során. Ami Chamberlain beszédét illeti, elismerik, hogy az nem változtatta meg Róma magatartását, de megállapítják azt is, hogy Chamberlain miniszterelnök nem tett olyan kijelentést, ami elejét venné a békés kibontakozásnak. A Popolo di Roma párisi jelentése szerint a francia fővárosban a helyzetet nem itélik meg derültóán, hanem bizonyos drámai feszültség érezhető. Tagadhatatlan, hogy a fejleményeket alig itélik meg sok reménységgel. A békét valószínűtlennek, de mégis lehetségesnek tartják.

A Popolo d'Italia párisi jelentése szerint Franciaország és Anglia hecsületes békét kíván kötni. Ez a hecsületes szó a francia szótárban annyit jelent, hogy az új békét erőteljes biztosítékkal kell ellátni és e célból olyan óvintézményt kell létrehozni, amely állandóan őrködik a béke fenntartása felett. A békekötés igazi célja minden erőszakos támadás elkerülése lenne, amely Európa biztonságát megzavarná. Nyilvánvaló, hogy a francia és az angol közvélemény Hitler beszédétől elsősorban ilyen nemzetközi biztonsági kijelentéseket vár.

Római jelentés szerint több angol lap hírt közölt arról, hogy Mussolini miniszterelnök békeértekezlet tervét tanulmányozza. Az angol lapok ezenkívül lajstromot közöltek azokról a nemzetekről, amelyek ilyen békeértekezleten résztvennének. A Stefanij iroda jelentése szerint ez a hír teljesen alaptalan. Olaszország a jelenlegi körülmények között semmiféle ilyen kezdeményezésben nem vesz részt.

Mussolini miniszterelnök különben ma kihallgatáson fogadta Graziani tábornagyot, aki jelentést tett a parancsnoksága alatt álló csapattevésekről.

Mussolini által összehívandó békeértekezletről ír az angol sajtó

London. Az angol lapok nem tartják lehetetlennek, hogy Mussolini miniszterelnök nagyszabású békekonferencia összehívását tervezi. A Duce békemunkájára ez tenné fel a koronát. A békekonferenciára Olaszország meghívna Angliát, Franciaországot, Németországot, Szovjetországot, Törökországot és az Egyesült-Államokat, amelynek részvételére, a hír szerint, igen nagy súlyt helyeznek. Az angol lapok szerint Rossevelt kijelentette, hogy még nem értesült semmiféle béketerről.

A Tribuna című olasz lap londoni tudósítója szerint viszont az angol fővárosban nem hisznek abban, hogy Ciano külügyminiszter Berlinben a német-olasz békeajánlat tervéről tárgyalt volna. Az olasz külügyminiszter berlini látogatása során folytatott megbeszélésein csakis a német álláspont meghallgatására szorítkozott. A legtöbb angol lap biztosra veszi, hogy Olaszország nem vállalja magára a közvetítő akolót, mert jól tudja, hogy Anglia és Franciaország eleve elutasít magától minden olyan kezdeményezést, amely közvetlenül, vagy közvetve Németország részéről indul ki.

Az angol sajtó egyhangú helyesléssel emlékezik meg Chamberlain beszédéről. A Times leszögezi, hogy az angol kormányfő beszédét szilárdasága és nyugalma jellemezte. A lap a felelősséget, amelyek német körök igyekeznek Franciaországra és Angliára hárítani, elveti és azt írja, hogy Chamberlainnek elég adat áll rendelkezésére annak bizonyítására, hogy kit terhel a felelősség. A kormányelnök elég ideig tanuskodott békeszándékáról. Angliát és Franciaországot nem vezeteli félre az állítólagos békeajánlat és a tényleges béke csak akkor jöhet létre, ha Lengyelországot visszahelyezik ingaiba. A Daily Mail lényegesen erőteljesebb hangon ír és leszögezi, hogy az egész angol nemzet helyesli a háboru folytatását az esetben, ha Németország nem hajlandó Cseh szlovákiát és Lengyelországot visszaállítani.

Az angol sajtó szerint Hitler békeajánlatai a következők lesznek:

1. Lengyel nemzeti állam megalkotása.
2. Biztosíték Romániának, Magyarországnak és az új lengyel államnak.
3. Nemzetközi értekezlet összehívása Németország gyarmati igényeinek és Olaszország törekvéseinek megvitatására.

Berlin tartózkodó...

Berlin. A lapok általában csak rövid kivonatokban közlik Chamberlain angol kormányelnök alsóházi beszédét, anélkül, hogy bármiféle következtetést, vagy megjegyzést fűznének hozzá. Hivatalos helyen is tartózkodnak az állásfoglalástól és utalnak arra, hogy Hitler birodalmi vezér a birodalmi gyűlés ülésén fog rá válaszolni. Kiemelik azon-

ban a beszéd két részét, hogy nem Lengyelország volt a háboru kitörésének egyedüli oka és hogy az angol kormány kész megvizsgálni a béke iránt való javaslatokat, ha azokat megteszik. Berlinben arra következtetnek, hogy még meg van a lehetőség a diplomáciai érintkezésre Londonnal bizonyos közvetítés esetén.

Páris és Washington véleménye

Páris. Szerda délelőtt megjelent egy Havas közlemény, amely a semlegesek után előterjesztendő békeajánlattal foglalkozik. A közlemény azzal fejeződik be, hogy bármi is történjék Anglia és Franciaország álláspontja nem változott meg.

Washington. A washingtoni diplomácia és az amerikai közvélemény benyomásait Chamberlain beszédével kapcsolatban úgy lehet őszszegezni. Amerikában biztosra veszik, hogy semmiféle akció, ami a jelenlegi helyzetben, Lengyelország leverése után, annak helyreállítására nélkül a béke megkötésére irányul, nem vezethet eredményre.

„Azonnali békét” követelnek a francia baloldali írók

Páris. A katonai hatóság vizsgálatot indított az „Azonnali béke” című röpirat 31 aláírója ellen. A röpiratot tíz nappal ezelőtt terjesztették Páris politikai és értelmiségi körében. Az aláírók között szerepel Pivert, a diszsidens szocialista párti vezér, Victor Marguritt, valamint Monier és Alain írók, akik valamennyien szélső baloldali fejtölgásuak. Különben a francia munkás és parasztpárt, amely a kommunista párt utóda, nyílt levelet intézett Herriot, a francia kamara elnökéhez, hogy sürgősen hívja össze a kamara ülést, mert a párt szerint

kívánatos lenne a béke lehetőségeinek megvitatása.

Ez a kezdeményezés francia politikai körökben a legnagyobb felháborodás viharát váltotta ki. Azt mondják Párisban, hogy a Herriot-hoz intézett nyílt levél az az utolsó vízcsepp, amelytől a megtelt pohár kicsordul. Azt követelik, hogy

a volt kommunista képviselőket most már minden további nélkül losszák meg mandátumuktól

és miután akciójuk arra mutat, hogy az ellenséggel cimborálnak, indítsák meg ellenük a bünyvádi eljárást.

Japán továbbra is semleges marad

Tokió. A Domei hírszolgálati iroda jelenti: Nomura, a japán kormány külügyminisztere, kijelentette a sajtó munkatársainak adott nyilatkozatában, hogy Japán felhagy a bolszvista erővezményből eredő politikával. A japán minisztertanács tegnapi ülésén a teljes semlegesség mellett döntött. Japán távol tartja magát az európai konfliktustól.

Tokió. A Domei-iroda jelenti: Abe japán miniszterelnök kijelentette, hogy Japán és az Egyesült-Államok viszonya egyre határozottabb mértékben javul.

A japán kormány meggyőződést szerzett arról, hogy az Egyesült-Államok csendesóceáni hajóhadának legtöbb egységét az Atlanti óceánra rendelte.

Tokióban úgy látják, hogy az Unió hatalmas hadiflottát helyezett készenlétebe, hogy esetleg Angliának és Franciaországnak segítséget nyújt-hasson.

Japán kormánykörökben bizonyosra veszik, ha akár Olaszország akár Szovjetország háborut üzen a demokrata hatalmaknak, az Egyesült-Államok sem marad közömbös, hanem résztvesz Anglia és Franciaország oldalán a háboruban. Amerika azonban csak hadihajókat küldene Európába, szárazföldi csapatokat nem.

Héhatalmi értekezlet Amerika és Törökország bevonásával?

London. Az United Press szerint szó van egy héhatalmi értekezlet összehívásáról, amelyben Anglia, Németország, Franciaország, Oroszország, Amerika, Olaszország és Törökország vennie részt. Törökországot azért hívják meg, mert mint nagy balkáni államnak és a Dardanellák tulajdonosának szerepe igen fontos.

Lloyd George: A béke sorsát Róma, Moszkva és Washington vehetik kézbe

Londonból jelentik: Az alsóház keddi ülésén Lloyd George is felszólalt és kifejtette, hogy valakinek részletes indítványt kellene tennie egy békekajálásra. Az angol kormánynak semmi esetre sem szabad elzárkóznia egy ilyen indítvány elől, hanem azt vizsgálást tárgyává kell tenni. Ezután a következőket mondotta:

— Nem szabad elhamarkodott ítéletekkel a béke kezdeményezés elé vágni. Németország békeajajását minden valóságosság szerint Olaszország vagy a Szovjet fogják beterjeszteni, aminek következtében teljesen megváltozik a helyzet és az angol közvélemény felfogása a béketervvel szemben. Igen fontos az a körülmény, hogy lehetőleg két semleges állam erkölcsi biztosítéka legyen a javaslat mögött, mert ezeknek az államoknak elsőrendű érdekük a váltólt kötelezettségek tiszteletben tartása és ebben az esetben a biztosítékot két esetleg három állam is nyújtaná Németországon kívül. Nem lehet azonban békéről beszélni lefegyverezés nélkül és viszont a lefegyverezés ténye magával hozza, hogy a távolkeleti helyzetet is véglegesen el kell intézni. Minden segítséget meg kell adni a harcban álló francia hadseregeknek, mert amennyiben a háború tovább folyik, úgy az erő kifejés tulsulya Franciaországra nehezedik.

Lloyd George kijelentette hogy teljesen megérti Chamberlaint és osztja azt a nézetét is, hogy nem hisz Hitler szavának.

Ha a békekötés Hitler szavától függne, úgy nem volna más választás, mint a háború további folytatása mindaddig, amíg ennél jobb és szilárdabb biztosítékot lehetne szerezni.

Nem fér kétség ahhoz, hogy a Szovjetunió, Németország és Olaszország között tárgyalások folytak a békefeltételek megállapítására.

— Sok olyan van — folytatta Lloyd George — amiről mit sem tudunk és nagyon örülök Chamberlain azon megállapításának, amely rámutat a Szovjet és német magatartás közötti különbségre. Szükségesnek tartom azonban azt is megállapítani, hogy nem volna előnyös túl gyors következtetéseket levonni.

Meg kellene vizsgálni egy olyan ajánlatot, amelyet az olasz vagy a szovjetkormány mint semleges államok terjesztenének elő. Véleményem teljesen egyezik a miniszterelnök véleményével abban, a tekintetben, hogyha Lengyelország legyőztetését mint befejezett tényt vennék tudomásul, meg lennénk becstelentve. Vannak azonban olyan kérdések, amelyeket figyelembe kell venni, mert nem csak Lengyelországról van szó. De ezenkívül itt vannak még a gyarmati kérdések is, amelyek bizonyára szóba kerülnek.

Ha feltételezzük, hogy egy ilyen ajánlatot kapnánk azt figyelembe kellene venni már csak azért is, mert ebben más kormányok is érdekelve vannak.

Lloyd George beszéde során a német békekajálással kapcsolatban még a következőket mondotta:

— Amennyiben a szövetségesek ehatározzák, hogy lehetnek a tárgyaló asztalhoz, úgy feltétlenül meg kell oda hívni az Egyesült-Államokat is. A béke ügyének irányítását elsősorban a semleges államok, így Olaszország, a szovjet és az Egyesült-Államok vehetik kezükbe. Csak egyet mondhatok, hogy amennyiben békeajajást kapunk, akkor nem szabad a válaszadást elhamarkodni.

Lloyd George beszédét azzal fejezte be, hogy amennyiben az eddigig kevésbé gyanús javaslat érkezne, úgy azt az első házban meg kellene vitatni, mert eddig már igen sok esetben túl gyors határozatokat hoztak.

Chamberlain Lloyd George beszédére válaszolva annak a véleményének adott kifejezést, hogy a volt miniszterelnök megállapításai leginkább csak feltevéseken alapulnak.

Duff Cooper volt a következő felszólaló, aki megállapította, hogy Lloyd George, akinek neve egyike a legismertebbeknek Európában, beszédét tartott és ezt a beszédet félmagyarozhatják az ellenfelek, mert azt a megállapítást vonhatják le abból, hogy Anglia hajlandó a kapitulációra.

— Milyenek lehetnek azok a feltételek — mondotta Cooper, — amiket a német kormány békeajajlatában tehet?

'Az a gyanum, hogy alkalmas pillanatban olyan feltételeket állíthat fel, amelyek nem egyebek mint győzelmeinek jegyzőkönyvbevétele.

Lehetséges, hogy egy valóban független Lengyelország visszaállítására tesz javaslatot, amelynek kijárata volna a tengerhez és amelynek Varsó volna a fővárosa. Ha ez meg is tör-

Rooseveltet nem kérték fel újabb békeközvetítésre

Washington. (Rador.) Az Egyesült-Államok parlamentje és kormánya nagy érdeklődéssel figyeli az európai közvélemény visszahatását az esetleg benvuitandó német békeajajlatra vonatkozólag. Jól értesült politikai körökben azt állítják, hogy az Egyesült-Államok kormánya hajlandónak mutatkoznék résztvenni egy olyan értekezleten, amely a valódi békét állítaná helyre Európában.

Roosevelt elnök kijelentette, hogy olasz részről nem kapott semmiféle olyan javaslatot, amely szerint ő és Mussolini együttesen kezdeményezzenek békeközvetítést Európában.

„A lengyel dráma utolsó felvonása“

Amszterdam. Az Algemeen Handelsblad című lap berlini munkatársa azt írja, hogy Hitler kancellár elutazott Varsóba és részvesz a győzelmi bevonuláson. Azt hiszik, hogy a kancellár szombaton fogja elmondani beszédét a Reichstagban.

A berlini „Deutscher Dienst“ című lap azt írja, hogy Varsó átadása utolsó felvonása annak a drámának, amelyet a lengyel köztársaság idegenfaji vezetői idéztek elő. A lap szerint a város központjában számtalan katonailag megerősített hely volt. A polgári lakosságot felszólították arra, hogy együtt működve a katonasággal, lövészárkokat ássanak és lefegyveresen álljanak ellen. A közparkokban ágyu-

ténnék, ez a Lengyelország nem volna más, mint ami ma Csehszlovákia és amit egy del előtt meg lehetne ismét szállni.

Ha ilyen feltételek mellett tárgyalásokat kezdenénk, elvesztenék mindazt mit költöttünk, hiábavaló volt akkor minden áldozat és minden emberélet ami elveszett. Ránk ebben az esetben nem várna más mint a teljes legyőztetés a legközelebbi háborúban.

Lloyd George félbeszakította Duff Cooper beszédét és kijelentette, hogy

egy békeajajlat megvizsgálása nem jelent gyengeséget és hogy egy ilyen javaslatot minden esetre nemzetközi értekezleten kellene felülvizsgálni.

A Havas ügynökség jelenti, hogy Lloyd George alsóházi beszéde nagy meglepetést keltett. A képviselők legnagyobb része csodálkozásával fejezte ki, hogy az a férfi, aki a legutolsó háborúban olyan nagy szerepet játszott és tevékenységével hozzájárult a szövetségesek győzelméhez, a jelenlegi körülmények között ilyen szavakat használj, amiket a külföldön könnyen félre lehet majd magvarázni.

ütögeket, az utcákban pedig fegyverraktárakat állítottak fel, a polgárok által lakott házakban pedig gépfegyvereket szereztek fel és az első benyomuló német csapatokat fegyver- és gépfegyvertüzzel fogadta a polgári lakosság. A német repülőgépekről röpcedulákat dobtak le és ebben kérték a lakosságot, hogy hagyja el a várost, mielőtt még intézkedések történének a városban ellenállás tetőzésére. A német főparancsnokság több napig várt, hogy katonatiszt legyen ennek a felhívásnak. A lap szigorú bírálatot gyakorol amiótt, mert a londoni rádió utján is felhívták a polgárságot arra, hogy vegyen részt a város védelmében.

Hadjelentések

Berlin. A német véderő főparancsnokság közli: Keleten az eddigi demarkációs vonal és az újabb megállapított német—orusz érdekhatár közötti területek megtisztítása során még harcokra került a sor a lengyel csapatok szétzórásáig.

Nyugaton az ellenség csak Saarbrücken környékén fejtett ki tüzérségi tevékenységet. A kereskedelmi háborúban a német haditengerészeti erők szeptember 30. óta újabb 72 gőzöst fogtak el. Egyrészüket dugáru szállítás miatt németországi kikötőkbe kísérték.

Páris. A nagyvezérkar szerda délelőtt a következő hivatalos jelentést adta ki: Az északi nyugodtan felt el. Saarbrückentől délre mindkét részről élénk tüzérségi tevékenységet fejtettek ki.

Felhivatalos jelentés szerint a Rajna és Mosel közötti arcvonal szakaszon 24 óra óta teljes a nyugalom. Ezt a nyugalmat alig zavarja meg a Zweibrückentől délre elterülő vidékről felhangzó egy két ágyudörgés. A Mosel vidékén ugyanis sűrű eső esik és az alacsonyan szálló felhők miatt a légi tevékenység is megszakadt.

Páris. A francia nagyvezérkar a következő hivatalos jelentést tette közzé:

A német csapatok a Moseltől keletre nagy támadást kíséreltek meg, de ezt a támadást a francia csapatok visszaverték. A Moseltől keletre nagy tüzérségi tevékenység folyik mindkét részről.

Páris. A Continental News jelenti: Német csapatok tegnap újból rajtaütésszerű támadásokat kíséreltek meg, francia részről azonban ezeket a támadásokat visszautasították. Mindkét részről élénk tüzérségi tevékenység uralkodott a Mosel- és Saar-vonalon. A francia csapatok mindenütt német területen állanak és oly jelentős előnyomulást tettek, hogy a német tüzérség képtelen többé a Maginot erődöket ágyutüz alá venni.

A francia csapatok tegnap a Saarvidék több szakaszában támadást hajtottak végre és sikerült újabb területeket meghódítani. Ezt a támadást a legnagyobb törekben tartották eddig és csakis az offenzíva sikeres befejezése után hozták az ország tudomására.

Páris. A Havas távirati iroda felhivatalos francia jelentést közöl, amely szerint a nyugati fronton levő háború megkezdése óta a németek 24 a franciák 8 repülőgépet veszítettek.

London. A Press Associated jelenti: Berlinben cáfolják, hogy az elmúlt éjjelel angol repülőgépek Berlin és Potsdam felett elrepültek. A német főváros felett elrepült angol légirajparancsnoka részletes jelentést tett a Berlin feletti repülésről. Eszerint három repülőgépből álló légiraj Kiel felett érkezett a német földre, de oly magasságban, hogy a német hadikövöben észre sem vehették őket. A német főváros közelében 200 méternyire ereszkedtek le. Sohol sem találkoztak ellenséges gépekkel, amely lehetetlenné tette volna Berlinbe jutásukat.

Pontosan felismerték Berlint amelynek világlátását letompították ugyan, de amelynek háztetőit tisztán láthatták. A német főváros felett három csomag röpíratot dobtak le. Az egyik csomagot az Anhalter Bahnhof előtt dobták le. Pontosán kivették a vasúti állomásépületet, amely erősen ki volt világlítva. A negyedik csomagot Potsdamban dobták le.

Németország tiltakozik az ellen, hogy az amerikai hajókat angol és francia hajók kísérik

Washington. (Reuter.) A német nagykövetség tiltakozó jegyzéket nyújtott át az USA külügyminisztériumában. A jegyzék tiltakozik az ellen, hogy az amerikai hajókat mindig francia és angol hajók kísérik, ezenkívül az amerikai hajók rádiójelzésekben figyelmeztetik az angol

és francia hajókat a német tengeralattjárók közeledtére. Ezenkívül az amerikai hajók zengugos irányban haladnak a tengeren, hogy ne tegyék szabaddá a német tengeralattjárók és hajók útját. A külügyminisztérium még nem adott választ a német jegyzékre.

Leszállás nélkül tehetik meg az utat Amerikába és vissza az új német repülőgépek

Washington. (Dunaposta.) Lindbergh ezredes több amerikai szenátor előtt ismertette Németország újfajta repülőgépeit, amelyek negyvennyolc óra hosszat tudnak a levegőben maradni és így átkelhetnek az Atlanti óceánon s leszállás nélkül mindjárt vissza is térhetnek támadás-pontjukra. Ezeknek a repülőgépeknek az lesz a feladata, hogy az Atlanti óceánon közlekedő Németországgal szemben ellenséges hajókat bombázzák.

Hazahívták Európából az U. S. A. állampolgárait

Washington. (Rador.) A német távirati iroda közlése szerint, az Egyesült-Államok külügyminisztériuma felhívta az Európában tartózkodó összes amerikai állampolgárokat, hogy térjenek vissza az Egyesült-Államokba, de ne utazzanak a hadviselő felek valamelyikének lobogója alatt haladó hajón.

Elsüllyesztette egy német hajó a Clement nevű angol gőzöst

Rio de Janeiróból jelentik: (DNB.) A Clement nevű angol gőzöst Recife és Bahia között hétfőn délután egy német hajó elsüllyesztette. Az elsüllyesztett angol gőzös legénységének egy részét egy angol hajó vette fedélzetére, a parancsnokot és a főgépészt az elsüllyesztő német hajó vette fel, a legénység többi tagjairól még nincs hír.

Megtorpedóztak egy gabonát szállító hajót

Constanta. Az egyik távirati ügynökség értesítést kapott, hogy az Avienore nevű angol zászló alatt haladó hajó, amely gabonarakománnyal indult el Constantából Antwerpen felé, 30 másodperc alatt elsüllyedt egy német buvárhajó torpedójától. A hajó parancsnoka, első tisztje, a gépészek és a fűtők a tengerbe veszttek. A személyzet többi tagját sikerült megmenteni.

Ausztrália álláspontja

Sidneyből jelentik: Ausztrália minisztereinek beszédét mondta, amelynek során hangsúlyozta, hogy Lengyelország térdre kényszerítése és leigázása még nem jelenti a háború végét. Épp ellenkezőleg az igazi háború csak most veszi kezdetét.

Ausztrália hadsereget küld Angliába, hogy az anyaországgal együttesen harcoljon.

De ugyanezt teszi az angol világbirodalom minden állama. Ausztráliában nem kételkednek abban, hogy

a háború csakis a demokráta-államok győzelmével végződhetik.

Külföldiek is jelentkezhetnek az angol hadseregbe

London. (Rador.) A tájékoztató minisztérium szeptember huszonnyolcadikán kiadott rendeletével törvény alapján közli, hogy

a külföldiek is jelentkezhetnek az angol hadseregben szolgálattételre épp úgy mint a brit állampolgárok.

A külföldi önkéntesek fizeti rangot is érhetnek el. Számukat nem korlátozzák. Hír szerint elsősorban a légi haderő számára vesznek fel önkénteseket. Megállapítják azt is, hogy

Nagybritanniának nincs szándékában a francia idegen légióhoz hasonló hadtestet létesíteni a külföldiekből.

Hoover szerint biztos a szövetségesek győzelme

Newyork. (Rador.) Hoover volt köztársasági elnök a World Telegraph című lap munkatársától kijelentette, hogy véleménye szerint a szövetségesek legyőzése képtelenség. Ha figyelembe vesszük a helyzetet a szárazföldön, a tengeren és a levegőben továbbá a kimeríthetetlen gazdasági segédforrásokat, mindenki láthatja, hogy a szövetségesek meg tudják védelmezni birtokaikat és el fogják érni a végső győzelmet.

Newyorkból jelentik: Welles, az Unió külügyi államtitkára a panamai rádióban beszédet mondott, amelyben a panamai kongresszus eredményeit ismertette. Végül ezeket mondta: Kijelentéseink nagy mértékben hozzá fognak járulni ahhoz, hogy a 21 amerikai köztársaság menjen maradjon a háború borzalmaiktól. (Rador.)

Anglia nagyobb mennyiségű román búzát vásárol

London (Rador). Oliver Stanley angol kereskedelmi miniszter tegnap az alsóházban a következő nyilatkozatot tette:

— Ez időszert intézkedések vannak folyamatban az 1939. július elsején megkötött angol—román kereskedelmi egyezmény értelmében nagyobb mennyiségű búza vásárlására. Öfelsege kormánya megvizsgálja azokat a lehetőségeket, hogy a birodalom szükségleteinek kielégítésére egyéb terményeket is vásárolhasson Romániában. Nem vagyok abban a helyzetben, hogy ezekről a tárgyalásokról részletes nyilatkozatot tegyek.

Dánia árukészletei csak rövid időre elegendők

Koppenhága. (Dunaposta.) A dán országgyűlés most kezdte meg téli ülését. Stau-ning államminiszter beszédében hangsúlyozta, hogy a mai európai helyzettel kapcsolatban Dániának semmi oka sincs a nyugtalanságra, mert elismerték semlegességét és minden hatalommal baráti viszonyban áll. Dániának most az a kötelessége, hogy a háborút viselő nemzetekkel szemben pártatlan magatartást tanúsítson. A kormány megtette a semlegességi intézkedéseket. Gondot okoz azonban az, hogy az árukészletek csak rövid időre elegendők és így biztosítani kell az új behozatal lehetőségét.

Megszavazták az angol adóemelési törvényjavaslatot

London. Az angol alsóház tegnap tárgyalta és szavazta meg az adók emelésére vonatkozó törvényjavaslatot. A kincstári kancellár a javaslat megokolásában kifejtette, hogy jobb most a háború elején megtenni minden szüksé-

Molotov rövidesen Berlinbe látogat

Moszkvából jelentik: Molotov külügyi népbiztos berlini látogatását beavatott körök szerint már a legközelebb időben biztosra veszik.

Még nem jött létre a litván—szovjet segélynyújtási egyezmény

Kaunas. Urbsys litván külügyminiszter visszatért Moszkvából. Kaunasi tanácskozásai után valószínűleg ismét visszautazik Moszkvába.

Litvánia és Szovjetország között a tanácskozások tovább folynak, de a tárgyalásokról nem szivárgott ki semmi hír. Megcáfolták, mintha Szovjetország és Litvánia között kölcsönös segélynyújtási egyezmény már is létrejött volna.

A litván sajtó annak a reményének ad kifejezést, hogy a Szovjetunió át fogja engedni Litvániának azt a husz helységet, amely a vilnai kerület északi részében fekszik.

Moszkva. Molotov szovjet orosz külügyi népbiztos politikai tárgyalásai során tegnap találkozott a Kremlben Munters lett külügyminiszterrel.

Tallin. Az a szovjet katonai bizottság, amely a szovjet—eszt megállapodás következtében utazott Tallinba, megérkezett az eszt fővárosba. A szovjet katonai küldöttség végrehajtja a szovjet—eszt megállapodásban leszögezett pontokat.

Észtországi sztratégiai ellenszolgáltatásként kapta meg Németország a Bugig terjedő lengyel területet

Milánó. A Stefani-ügynökség jelenti: A Popolo di Roma behatóan foglalkozik a német—orsz demarkációs vonal alakulásával. Mint ismeretes,

a lengyelországi demarkációs vonalat előbb a Vistula mentén vonták meg, míg a most létrejött német—szovjet megállapodás értelmében kelet felé tolták a Bug-folyóig.

Az olasz lap megállapítja, miszerint Németország most abban a helyzetben van, hogy megteremtheti Lengyelország új államalakulását, miután az ország lengyellakta területét birtokbakerült.

Ehhez a változáshoz a Szovjetunió bizonyos észtrországi stratégiai ellenszolgáltatások felében járult hozzá.

Ami az új lengyel államot illeti a Popolo di Roma tudni véli, hogy a német birodalom erre vonatkozó döntését maga Hitler kancellár hozza nyilvánosságra a parlament előtt tartandó beszédében.

Berlini lapvélemény a német—orsz gazdasági egyezmény jelentőségéről

Berlin. A Berliner Börsenzeitung foglalkozik a nyugati államok sajtójának azon megállapításával, hogy Németország számára a Szovjettel megkötött gazdasági szerződés semmit sem ér, miután Oroszország nem tudja kielégíteni Németor-

szág nyersanyag szükségletét, mint később ezzel zavarokat okozni, úgy ahogy az 1914-ben történt.

Rhodesia minden aranyát Angliának adja

Rhodesia kormánya jelenti, hogy az ország bányáinak összes aranytermelését az anyaország rendelkezésére bocsátják, hogy így megkönnyítsék a háború alatt a hadiszereparátást és az élelmiszerrel való ellátást.

Tiszti fogolytábor állítanak fel München közelében

Berlin. (Dunaposta.) A német távirati iroda jelentése szerint München környékén rövidesen nagy tiszti fogolytábort állítanak fel. Ebben 1200 lengyel tisztet, köztük több tábornokot helyeznek el. A fogoly tiszteket 200 lengyel katonára szolgálja ki. A tábor keretében elárúsító hely is lesz, ahol a tisztek minden szükséges dolgot beszerezhetnek. A nemzetközi meg egyezésnek megfelelően a háború tartama alatt minden fogoly tiszt ugyanazt a fizetést élvezi, mint a hasonló rangban lévő német tiszt. Minden tiszt számára folyószámlát nyitnak és ebből személyes szükségletére annyi pénzt vehet fel, amennyire szüksége van.

Nem szünetel a Gibraltáron át haladó francia hajóforgalom

Gibraltár. (Rador.) A Havas iroda jelenti: Az egyik külföldi rádióállomás közölte, hogy Marokkó és Marseille között a gibraltári szoroson keresztül a francia hajózás szünetel. Ez az állítást gibraltári hivatalos körök megcáfolták és megállapítják, hogy naponta haladnak át a francia hajók a Gibraltáron árukkal és utasszállítmányokkal.

szág nyersanyag szükségletét

Ezzel kapcsolatban a berlini lap cikket közöl, amely többek között a következőket tartalmazza:

„Ne gondolják Angliában és Franciaországban, hogy Németország nem tudja, hogy mennyit lehet kihozni a hatalmas keleti területekről. Németország nem ringatja magát romantikában és hideg józan megfontolással nézi az eseményeket. Németország ma nem az, ami volt 25 évvel ezelőtt, éppen ezért sokkal hatalmasabb mint valaha és tisztában van azzal, hogy az óriási keleti területekkel kapcsolatosan milyen akadályokkal kell szembenéznie. De ezek az akadályok csak időlegesek és minél tovább tart a háború, Anglia meg fogja látni, hogy a Szovjet annál több nyersanyagot tud Németországnak szállítani.

Rigába érkezett hírek szerint Oroszországba 200 német műszaki ember utazott. Valamennyien a hadfelszerelési iparban tevékenykednek. A németek — hír szerint — tanácsadói minőségben működnek majd az Ural-hegység vidékén levő villamosági üzemekben, vasgyárakban és más ipartelepeken, továbbá a szverdlovszki gyárakban.

Az új lengyel köztársasági elnök kiáltványa

Páris. A párisi lengyel nagykövetség tegnap kiadta Rackievítz az új lengyel köztársasági elnök kiáltványát.

A kiáltványban, amelyet szeptember 30-ával kelteztek, az új lengyel köztársasági elnök rámutat arra, hogy Lengyelország fennállása óta ez az első eset, hogy a lengyel köztársasági elnök és a kormány kénytelen az ellenségtől előzőnölt hazától távol kifejtetni tevékenységét. A továbbiak során rámutat a kiáltvány arra, hogy el fog jönni az az idő, amikor Lengyelország s az egész lengyel nép békésen fog élni a feltámadó ország határai között.

URANIA — Telefonelővét: 12-32.

MA PREMIER! — 5, 7.15 és 9.30 órákor.

BENJAMINO GIGLI a világhírű tenorista legu abb 1 imje:

Öfensége énekese

3 órákor mérsékelt helyárrakkal.

Ujabb szovjetcsapatok érkeztek a Távolkeletre

Tokio. (Rador.) A Reuter ügynökség jelenti: A japán külügyminiszterium megbízottja ki jelentette, hogy a fegyverszüneti egyezmény megkötése ellenére a Szovjetunio új csapato-
kat küldött a Távolkeletre és e csapatokkal együtt repülőgépek és tankok is érkeztek.

Franco tábornok aggódik...

Madrid. (Rador.) Franco tábornok rendkívül fontos nyilatkozatot tett a sajtó számára. A Havas ügynökség jelentése szerint Franco kategorikusan kijelentette, hogy nagy nyugtalansággal tekint a Középeurópát fenyegető veszedelem elé.

— Amikor a Szovjetunio megneemtámadási szerződést kötött Németországgal — mondotta Franco — megértettem, hogy a kocka el van vetve. A Szovjetnek Középeurópában való megjelenése rendkívül veszedelmes. Ez a háboru nem hozhatja meg a praktikus eredményeket.

A tábornok a következő szavakkal fejezte be nyilatkozatát:

— Nekünk az a kötelességünk, hogy hűségünk maradjunk az erkölcsi erőn alapuló elvekhez. Minden nép, amely szentnek tartja a lélek jogait köteles ugyanezeket az elveket szem előtt tartani.

Madridból jelenti a Dunaposta: Madridi jelentés szerint az angol és francia nagykövet hétfőn nem jelent meg azon a diplomata fogadáson, amelyet Franco spanyol államfő hivatalbalépésének hároméves évfordulója alkalmából adtak. A két nagykövet minden kimentés nélküli távolmaradása madridi politikai körökben nagy feltűnést keltett.

LAPZÁRTA:

HALIFAX:

„Ha Németország fenyegetések helyett biztosítékokkal fordul hozzánk...”

London. Halifax szerdai beszédében egy kérdésre közölte, hogy Anglia elismeri a Párisban alakult Lengyel kormányt, miután az új kormányt is a törhetetlen szabadságszeretet vezeti.

— Ha a német kormány — mondotta a külügyminiszter — fenyegetések helyett biztosítékokkal fordul Angliához és Franciaországhoz, akkor közölnék velük, hogy nem tartjuk elegendőnek a biztosítékokat. Fi-

gyelmesen áttanulmányozzuk ajánlatukat, de meg kell szünniök azoknak az okoknak, amikért fegyvert fogunk.

Buttler külügyi államtitkár a külügyminiszter felszólalása után közölte, hogy az angol kormány ugynevezett „Kék Könyv” kiadásának gondolatával foglalkozik, amelyben az angol-orosz tárgyalások menetét és a két nép közötti helyzetet vizsgálják meg.

Moszkva kölcsönös segélynyújtási egyezményre tett ajánlatot Ankarának

Moszkvai jelentés hivatalosan közli, hogy Orosz ország kölcsönös segélynyújtási egyezmény megkötésére tett ajánlatot Törökországnak. Az egyezmény mentesíteni fogja a Fekete-tengert minden idegen támadástól, de nem zárna ki azt, hogy Törökország hasonló egyezmény érdekében folyó tárgya-

lásait Angliával és Franciaországgal be ne fejezhesse.

Róma. Az olasz lapok moszkvai tudósítók jelentése alapján közlik, hogy Saracoglu török külügyminiszter moszkvai tartózkodását négy-öt nappal meghosszabbítja, mivel a külügyminiszter újabb intézkedéseket kért Ankarából.

Pénteken ül össze a német birodalmi gyűlés

Berlin. A késő éjszakai órákban jelentik, hogy a birodalmi gyűlést péntek déli 12 órára összehívták. Ugyancsak berlini jelentés számol be arról, hogy a német lapok szerint Chamberlain legutóbbi beszédében nem tisztázta a helyzetet. Ugy tudják, hogy az angol kormányelnök megvárja Hitler kancellár pénteki beszédét és erre válaszolva dönt a háboru, vagy béke nagy kérdése felett.

ben nem tisztázta a helyzetet. Ugy tudják, hogy az angol kormányelnök megvárja Hitler kancellár pénteki beszédét és erre válaszolva dönt a háboru, vagy béke nagy kérdése felett.

DALADIER:

„Franciaország nem hajlandó az erőszaknak engedelmeskedni”

Páris. Az éjszakai órákban jelentik, hogy Daladier a kamara külügyi bizottsága előtt megjelölte Franciaország háborús céljait. Kijelentette, hogy ha a háboru kitörésére a közvetlen ok Lengyelország megtámadása is volt, a tulajdonképeni ok Németország egveduralmi törekvése. A miniszterelnök elmondotta, hogy miért van szükség Franciaország és Anglia szil-

goru együttműködésére és a két ország további háborus törekvéseire. Az utóbbi évek bizonyítékai alapján Franciaország nem hajlandó tűrni, hogy befejezett tények elé állítsák és nem hajlandó az erőszaknak engedelmeskedni. Tartós békét kíván az összes népek számára.

Nagy japán győzelem Kinában

Tokio. A kínai japán expedíciós hadsereg közlése szerint a japán erők Hunan tartomány északi frontján negyvenkét kínai hadosztállal állanak szemben. A japánok 14 kínai hadosztályt szétverték. Más két kínai hadosztály súlyos veszteségeket szenvedett. Az ellenfél 25 ezer halottat hagyott a csataterén, a japánok 2500 foglyot fogtak el, 101 ágyút, 30 tüzérségi gépet, 200 könnyű gépjárműt és 4000 kézigépjárműt zsákmányoltak.

aláírására kényszerítette, amelyben az kijelentette, hogy a hajón levő árut nem Belgium számára viszik.

Stockholm. A „Crosholm” nevű svéd gőzöst, amely fát és papírt szállított, német csatahajó elfogta és német kikötőbe kísérte.

Páris. A francia fővárosba érkezett helsinki-i jelentés arról számol be, hogy a finn külügyminiszter rövidesen Moszkvába utazik.

London. Az alsóház szerdai ülésén Eden dominiumügyi miniszter közölte, hogy intézkedéseket tett arra, hogy Kanada, Ausztrália, Új-Zéland és Dél-Afrika kormányai képviselőket küldjenek Angliába, hogy a dominiumoknak Angliával való együttműködésére vonatkozó intézkedések kiegészítését megbeszéljék. (Rador).

London. Az angol lapok rendkívül fontosnak tulajdonítanak az angol repülő Berlin feletti útjának, amelyről már beszámoltunk. A gépek röpiratokat dobáltak le a repülés abban az időpontban történt, amikor Ciano gróf olasz külügyminiszter Berlinben vacsorázott.

Tokio. Az elmúlt este Japán legnagyobb pártjának, a reformpártnak elnöke ellen revolveres merényletet követtek el. Ismeretlen egyének rálöttek a pártelnök autójára. Eddig még nem lehetett megállapítani, hogy politikai merényletről van-e szó vagy csupán egyéni bosszu vezérelte a merénylet.

London. Az angol sajtó nagy érdeklődést szentel a Balti-államokra gyakorolt orosz nyomás hatásainak. Smetana litván államelnök vezetésével minisztertanács volt, amelyen a litván külügyminiszter beszámolt moszkvai tárgyalásairól. A külügyminiszter valószínűleg rövidesen visszatér Moszkvába.

Kristóf György dr. egyetemi tanár közbenjárására Bornemisa Sebastian dr. polgármester visszahelyeztetése a kolozsvári Petőfi-emléktáblánál

Kolozsvárról jelentik: Az egykori Biasini-szálló épületének falán kis márványemléktábla örökítette meg (az állami felső leányiskola növénydekéinek adományából), hogy ebben a házban lakott 1847. október 23. és 24. napjain Petőfi Sándor, a halhatatlan költő és felesége. Petőfi Sándor a Kolozsra töltött mézeshetek után Désen keresztül jött Kolozsvárra ifjú hitvesével. A kis emléktábla tavasszal lekerült az épületről, amelyet a poliklinika céljaira alaposan kijavítottak és átalakítottak. Az emléktábla a napokban ismét visszakerült eredeti helyére. Kristóf György dr., a magyar irodalomtörténet egyetemi professzora ugyanis közbenjárta egykori tanítványánál, Bornemisa Sebastian dr. polgármesternél az emléktábla visszahelyezése érdekében. Bornemisa dr. polgármester a magyar irodalomnak és Petőfi költészetének alapos ismerője, nemcsak Goga Octavian fordításaiból, hanem eredetiből is és így teljes megértéssel tette magáévá Kristóf György dr. kérését. A közbenjárás eredményeképpen Lupon dr., az ismert kolozsvári orvos, az egykori Biasini-szálló épületének mai tulajdonosa, az emléktáblát visszahelyeztette eredeti helyére.

Elhalasztották a bodoki Matild-forrás ügyének táblai tárgyalását

Sepsiszentgyörgyről jelentik: Ismeretes, hogy Chirica sepsiszentgyörgyi ügyész a Matild borvízforrás tulajdonjogát perelő kilenc politikai község nevében terjedelmes beadványban kérte a törvényszéket, hogy semmisítse meg a borvízbirtokosság által 1927-ben elnyert kitermelési engedélyt. Annak idején a tárgyaláson a nemzetgazdasági miniszterium is képviseltette magát és a maga részéről szintén igényt jelentett be az évtizedek óta vitatott forrásra. A pert akkor a törvényszék Vesteméan-tanácsa formai okokból elutasította. Az elutasítás ellen az ügyész jogorvoslással járt. Így az ügy felkerült a brassói táblához. A tábla Zamfirescu-Grigoriu-Grefiens-tanácsa a napokban foglalkozott az ügyvel, de mivel a tárgyalásra az állam, illetve a nemzetgazdasági miniszterium képviselője nem lett megidézve, a per folytatását október 31-re halasztotta. A tárgyaláson egyébként a Matild-forrás birtokosságának képviselőiben dr. Glajaru, Istrate Micescu dr., Kovásznai Gábor dr. és Kabai Gábor dr. jelentek meg.

CORSO-MOZGO szezonnyitó műsora.

5, 7.15 és 9.30 órákor

Megkezdjük pergőtűzünket a legnagyobb filmbombáinkkal!

Közönségünknek most már csak a legszebb és legjobb filmeket hozzuk. Bombaműsorunk első ragyogó filmje a francia filmgyártás büszkesége, a volt osztrák-magyar monarchia és Szerbia gigantikus küzdelme, az:

DITA PARLO, ABEL JAQUIN, ERICH v. STROHEIM

Déután 3 órákor: „Orgonavirágzás”

Ultimátum

Stockholm. A Havas-ügynökség szerint a németek által megtorpedezett „Gun” nevű svéd hajó kapitánya elmondotta, hogy a hajóra egy német járőr szállt és kényszerítette a személyzetet, hogy robbanóanyagot helyezzen a fedélzetre és azzal fenyegette meg, hogy a legkisebb ellenállásra megöli a kapitányt és a fedélzeten levő személyzetet. Ezután revolverekkel a járőr egy szekrényhez ment, amelyet feltörték és az ott levő cigarettákat magukhoz vették. A német tengeralfeljáró parancsnoka megkísérelte, hogy a kapitányt egy nyilatkozat

A TENGERALATTI HÁBORU

Hogyan harcolnak a tengeralattjárók? — Adatok a tengeralattjárók elleni védekezés lehetőségéről

Rendkívül érdekes cikket közöl a Románia a tengeralatti háborúról. A cikk magyar fordítása a következő:

A múlt háboruban óriási szerepet játszottak a német tengeralattjárók s ha a háboru utolsó hónapjaiban az ellenfél nem fedez fel új módszert a tengeralattjárók elleni védelemre, lehetséges, hogy a háboru egészen másképpen dől el.

1917-ben Anglia és szövetségesei igen súlyos helyzetben voltak. A tengeralattjárók olyan sok gondot adtak az angol hadvezetőségnek s olyan sok munkát jelentettek a tengerészetiügyi miniszteriumnak, hogy például az egyik minisztertanácsban a tengerészetiügyi miniszter a következőket mondotta:

„Uraim, nem is gondolhatunk arra, hogy folytathatjuk a háborut 1918-ban, ha nem találunk hatásos módszert a tengeralattjárók elleni védekezésre”

Hogy kísértették a hajókat a múlt háboruban?

Hogy megvédhessék a kereskedelmi hajókat a tengeralattjárók ellen, amelyek a múlt háboru ideje alatt különböző kikötőkből indultak rendelkezési helyükre rakományokkal, felfegyverzett halászhajók kísérték őket. Ez a módszer jól bevált a tengeralattjárók óvakodtak attól, hogy megtámadjanak olyan kereskedelmi hajót, amelyet ilyen halászhajók kísérték. Így sikerült a szövetségeseknek Amerikából Európába szállítani tízezer katonát és óriási mennyiségű hadianyagot.

Földrajzi helyzeténél fogva Anglia könnyen blokádnak alát tarthatta a német hajókat, amelyek így nem hagyhatták el kikötőiket. Mástulönböben Németország is igyekezett védeni flottáját, hogy megőrizhesse hajóit a háboru végéig.

Amikor 1914-ben az „Y 9” nevű német tengeralattjáró három cirkálót, az Abukirt, Hogot és Krenit elsüllyesztette 60 tiszttal és 1800 főnyi legénységgel, a németek elhatározták, hogy nagy szerepet juttatnak a tengeri háboru során a tengeralattjáróknak s remélték, hogy ilyen módon megnyerik a háborut. Ezért óriási iramban kezdtek tengeralattjárók építésébe, úgyhogy hamarosan a német tengeralattjárók az összes tengereken veszélyeztettek az ellenfél hajóit.

A háboru elején Németországnak 30 tengeralattjárója volt. Rövid idő alatt ez a szám háromszor ennyire nőtt. 1917-ben fekete napok virradtak fel a tengeralattjárókra, mert a védőrendszer, amit a hajók részére kidolgoztak, hatásosan életbelépett.

Anglia és Amerika oly nagy számban pusztította el a tengeralattjárókat, hogy lehetetlen volt ezeket újra pótolni. 1917-ben 60 tengeralattjáró pusztult el. Ezenfelül a tengeralattjárók sürű elsüllyesztése súlyos erkölcsi következményekkel járt. A tengerészek bátorsága is megtört. Nem jelentkezett többé senki önkéntes matróznak, úgyhogy a hatóságok kénytelenek voltak a katonákat önkényesen tengeralattjárói szolgálatra beosztani. És Németország kénytelen volt lemondani arról, hogy megnyerje a tenger háboruját.

Ujjáélednek a tengeralattjárók...

De a 25 éves tapasztalatok alapján nem kell azt hinni, hogy a tengeralattjáróknak nem lesz fontos szerepe a mostani háboruban.

25 éves munka után új módszereket dolgoztak ki a tengeralattjárók elleni védekezésre, de azért nem állíthatjuk azt, hogy a tengeri háborut nem nyerhetik meg a tengeralattjárók, mivel ez alatt az idő alatt annyira tökéletesítették a tengeralattjárókat, hogy ezek ma rendkívül veszélyesek tudnak lenni.

Berton kapitány pusztító módszere

Nagyon sok módszere van ma a tengeralattjáró elpusztításának. Ezek között némelyik nagyon jónak bizonyult.

A legismertebb a torpedó-módszer.

Berton angol kapitány olyan különleges torpedót készített, amely egyenesen a tengeralattjárók elsüllyesztésére szolgál. A legtöbb kereskedelmi hajót felszerelik ezzel a speciális fegyverrel. A torpedó sokkal kisebb mint a tengeralattjáró torpedóké, hatása azonban sokkal nagyobb.

A Berton-féle torpedórakétával jövik ki ezt a löveget. Hatása rendkívül romboló, de kevesebbe kerül, mint a másféle torpedó.

A franciák is kitaláltak egy fajta torpedót, amelyet sikerrel lehet alkalmazni a kisebb tengeralattjárók ellen.

A tengeralattjárók elleni védelem ma a következő: Egy műszer segítségével a hajók idejében észreveszik a tengeralattjáró közeledését. Ez az Edison-keszülék feljegyzi az ellenséges tengeralattjáró közeledését akkor, amikor a hajó még 34 kilométerre van.

A Malta szigetén lezajlott 1936-os angol flottamanőveren ezzel a készülékkel nagyszerű eredményeket értek el.

A „tengeralattjáró vadászai”

De még ennél is jobb eredményt értek el az olasz úgynevezett „tengeralattjáró vadászok”. Ezek nagysebességű motorcsónakok, amelyeken két torpedót és több bombát lehet szállítani a legénységgel együtt. Ha a tengeralattjáró felszínre

bukkan alig tud védekezni ezek ellen, mert a megfelelő pillanatban a csónak bombázni és torpedózni kezd az ellenséges tengeralattjárót.

Németország tökéletesítette ezt módszert. A német tengeralattjáró vadászok 16 tonna súlyúak és 80 km sebességgel haladnak.

Repülő bárkák

Ezek ellen a tengeralattjáró vadászok ellen is különleges új fegyvert találtak ki. Ezek az úgynevezett repülő bárkák, amelyeket főleg az amerikai haditengerészetben használnak. Azonban a tapasztalat azt mutatja, hogy a tengeralattjáró ellen nincsenek holtbiztos fegyverek. Ez nyilvánvaló, ha a mostani háboruban elsüllyesztett Couragious gőzös elsüllyesztésére gondol az ember.

Németország nem felejtette el a tengeralattjárók fontosságát és ebbe az új háboruba 70 tengeralattjáróval lépett be, miáttl gyáraiban 40 újat készítenek.

A jövő megmutatja majd, hogy a tengeralattjárók most is olyan veszedelemesek, mint a múltban voltak? (—)

A háromszéki prefektus érvényt szerzett a szülők azon jogának, hogy gyermeküket a magukválasztotta iskolába irathassák

Visszavették az uzoni református iskolába az állami elemibe átíratott 37 magyar gyermeket

Sepsiszentgyörgy. Részletesen közöltük az a kisebbségpolitikai szempontból rendkívül nagy jelentőségű közoktatásügyi miniszteri döntést, amelynek értelmében

egyedül a gyermek szüleinek, vagy gyámljának van joga meghatározni, hogy melyik iskolába irassa gyermekét.

E sok sérelem orvoslására hivatott miniszteri határozatot megküldték az ország összes megyefőnökségeire. Ez a merőben új közoktatásügyi intézkedés azonban sok vitás kérdésre ad alkalmat. Az említett rendelkezés végrehajtási utasítása ugyanis még nem jelent meg és így

az egyes tanügyi hatóságok, bár az új rendelet birtokában, sokszor a régi törvényre vonatkozó végrehajtási utasítást alkalmazzák.

A dolog természetéből folyik aztán, hogy ilyen körülmények között számos sérelem hárulhat a romániai magyar népközösségre, amely egyébként értékeli az új kormányzati rendszernek a kisebbségek felé mutatott megértő magatartását.

Nincs például megoldva az a kérdés, hogy a szülő, akinek gyermeke eddig az állami iskolát látogatta, milyen formásokkal irathatja át gyermekét a felekezeti iskolába.

Az eddigi bevett gyakorlat szerint, ha valamelyik szülő gyermekét a felekezeti iskolába akarta átíratni, az állami iskola igazgatójától egy „do vada”-t (igazolványt) kért.

Mostmár az új közoktatásügyi rendelet semmiféle intézkedést nem tartalmaz az igazolványok kiállítására vonatkozóan,

amely formáság egyébként nem is szerepel régi közoktatási törvényeinkben.

A régi törvénynek van egy másik szakasza is, amely sok vita eredője lehet. A régi törvény ugyanis kimondja, hogy az egyik iskolába egyszer beíratott gyerek az osztályok elvégzéséig (hét évig) az illető iskola növendékei közé tartozik. Háromszékmegye egyes községeiben a megyei tanügyi szervek például most ezen az alapon támasztanak helyenként akadályokat az ellen, hogy a szülők más iskolába írják át gyermekeiket.

Ez történt Uzon községben is, ahol szülei 37 elemi iskolás gyereket irattak át az állami iskolából a református felekezeti iskolába. Az átírt gyerekek a felekezeti iskolában meg is kezdték a tanulást. Néhány nappal ezelőtt azon

ban Sepsiszentgyörgyről megjelent a községben Liciu tanfelügyelőségi revizor és

a régi törvényre hivatkozva, törvénytelenné minősítette a gyerekek átírását.

Erről jegyzőkönyvet vett fel és felszólította Lőte József igazgató-tanítót, hogy a 37 gyereket haladéktalanul adja vissza az állami iskolának. Az igazgató hivatkozott az új miniszteri rendeletre, de a revizor a régi törvény alapján a maga igazát hangoztatta és nyomatékosan kijelentette, hogy

amennyiben az iskola vezetősége nem távolítja el a 37 növendéket, megindítja ellenük az eljárást.

Lőte József másnap haza is küldte a gyerekeket az iskolából.

A 37 magyar szülő azonban nem nyugodott bele az intézkedésbe, hanem másnap mind beutaztak Sepsiszentgyörgyre és fel tárták sérelmeiket

báró Szentkereszty Béla és Tökés József málnási református esperes előtt. A két magyar közéleti vezető azonnal magásvá tette az uzoniak sérelmét és küldöttség élén felkereste dr. Băleanu alezredes-prefektust. A megyefőnök szívélyesen fogadta a küldöttséget és megdöbbenését fejezte ki, amikor neki a kérdést feltárták. Közölte a prefektus, hogy az új közoktatásügyi rendeletet személyes utasítása kíséretében adta át a vármegyei tanügyi vezetőségnek és utasította azt a rendelet feltétlen tiszteletben tartására. Egyébként

maga elé hívatta Liciu revizort is és utasította őt, hogy még a nap folyamán ismét szálljon ki Uzonba és hatálytalanítsa a felvett jegyzőkönyvet és azt is megígérte a prefektus, hogy hasonló sérelmeket minden esetben készségesen orvosol.

A megye területén tehát minden szülő odajárhat a gyermekeit, ahová akarja.

A tanfelügyelőségi ellenőr Tökés József esperes kíséretében tényleg megjelent a községben és közmegelekedésre intézték el a kérdést, amennyiben új jegyzőkönyvvel hatálytalanították a két nappal azelőtti jegyzőkönyvet. Így *a 37 uzoni elemista továbbra is a református elemi iskola növendéke marad.*

Liciu revizor az esettel kapcsolatban kijelentette, hogy az uzoni példát jelentésben a miniszterium elé tárja és kéri a legfelsőbb közoktatásügyi hatóságot az új rendeletnek megfelelő végrehajtási utasítás kibocsátására.

FORUM FILMSZÍNHÁZ. Telefon: 20-10.

Pazar rendezés, fűlbemászó muzsika és sok humor.

SONJA HENIE és RICHARD GREENE

egyetlen dei és legszebb filmjükben, a

Előadások: 5, 7.15 és 9.15. — 3 órakor matiné, olcsó helyárakkal.

Ma premier!

A KARNEVÁL KIRÁLYNŐJE

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51 Sürgönyeim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési árak:

Egysz. 6.10 840 le Negyedévre 210 le Félévre 420 le Egy évre 70 le

A Romániai Magyar Népközösség üdvözlő táviratai a miniszterelnöknek és a kormány új tagjainak

Kolozsvárról jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: A Romániai Magyar Népközösség nevében Bánffy Miklós gróf a következő üdvözlő-táviratokat intézte Argetoianu miniszterelnökhez, valamint az utonnan kinevezett miniszterekhez:

Argetoianu Constantiu miniszterelnök urnak Bucuresti

Az új kormány élere történt kinevezése alkalmából a Romániai Magyar Népközösség nevében van szerencsém a legmelegebb üdvözetemet tolmácsolni Önnek, sikert kívánva magas hivatalának betöltéséhez, amelyre megbízást kapott.

BÁNFFY MIKLÓS gróf a Romániai Magyar Népközösség elnöke, szenátor.

Ottescu Nicolae belügyminiszter urnak Bucuresti.

A Romániai Magyar Népközösség nevében van szerencsém, mint belügyminisztert üdvözölni Önt, remélve, hogy hivatalát az ország minden polgára javára fogja betölteni

BÁNFFY MIKLÓS gróf Romániai Magyar Népközösség elnöke, szenátor.

Al. Radian sajtó és propagandaminiszter urnak Bucuresti.

A Romániai Magyar Népközösség üdvözlő Önt a sajtó- és propagandaminisztérium élén.

BÁNFFY MIKLÓS gróf a Romániai Magyar Népközösség elnöke, szenátor.

C. Giurescu urnak, a Nemzeti Ujjászületés Frontja minisztere Bucuresti.

A Romániai Magyar Népközösség nevében szerencsekívánatainkat küldjük a Nemzeti Ujjászületés Frontja miniszterévé történt kinevezése alkalmából.

BÁNFFY MIKLÓS gróf a Romániai Magyar Népközösség elnöke, szenátor.

ZURICHI TÖZSDEZARLAT: Páris 10.19, London 17.97, Newyork 446, Brüsszel 74.85, Berlin 22.50, Amszterdam 236.50, Milánó 177.50.

A belügyminiszter kihallgatási órái. Bucurestiből jelenti: Ottescu belügyminiszternél a kihallgatások szerdán és csütörtökön délelőtt 10-12 óra között vannak.

A belgrádi magyar követ Pál hercegnél Belgrádból jelenti az Avala ügynökség: Pál jászósláv kormányzóherceg tegnap kihallgatáson fogadta Bakách-Bessenvey György báró magyar követet.

A TÉNYLEGES ÁLLOMÁNYUAK ÉLELMEZÉSI ÁTALÁNYÁT KAPJÁK A BEHÍVOTT TISZTEK ÉS ALTISZTEK. Bucurestiből jelenti: A nemzetvédelmi miniszterium a következő közleményt bocsátotta ki: A nemzetvédelmi miniszterium úgy intézkedett, hogy 1939. október 1-től kezdve a behívott tisztek és altisztek részére is folyósítják azt az élelmезési átállányt, amelyet a tényleges szolgálatot teljesítő tisztek is alllisztek kapnak.

Lemondott a betegsegélyző elnöke. Bucuresti, C. Strat, a Társadalombiztosító igazgatóságának elnöke lemondott. Az új elnök kinevezése már a napokban sor kerül. Az új elnök, a „Cu-tentul” értesítése szerint, C. Visoianu, volt varsói követ lesz.

Madridba költözik a spanyol kormány. Madridból jelenti: Október első felében valamennyi miniszterium Madridba teszi át székhelyét: Burgosból ismét tartományi és az új Spanyolország szellemi fővárosa lesz.

Ismeretlen helyre költözött a Francia Bank. Párisból jelenti: Hirt adtunk nemrégiben arról, hogy a háboru folyamán várható és megmegismétlődő légitámadások miatt lakást változtatott az Angol Bank. Most a Francia Bankot is elköltöztették a régi helyiségéből. Hatalmas társzekek szállították el a régi helyiségből az arany- és a többi pénzkészleteket, de hogy hová azt senki sem tudja. A párisi sajtó sem tud erről hirt adni. A jelszó ugyanis ez: „egy szót sem róla, mert a falaknak is füle van!” Így biztosította be a bank vagyonát Páris az esetleges légi támadások ellen.

FÜTİK A VASUTI KOCSIKAT. A vasut vezérigazgatósága elrendelte a vasuti kocsik lüetését, amit október 1-én meg is kezdtek.

Palesztinában onyhült a belső feszültség. Londonból jelenti: Malcolm Macdonald gyarmatiügyi államtitkár levélben tett nyilatkozatában kiemeli, hogy a háboru kitörése óta Palesztinában a helyzet jelentős mértékben megjavult. Az arab és zsidó szervezetek nyomban közölték hogy Anglia mellé állanak és vele kívánnak együttműködni ebben a háboruban.

Ísmét szolgálatba állítják az elsüllyedt és most klemelt „Thatis” tengeralattjárót. Londonból jelenti: A Thajis tengeralattjárót valószínűleg más név alatt ismét szolgálatba fogják állítani. A szakértők véleménye szerint, bár a bűvárhajó sokáig volt a víz alatt, aránylag kis költséggel rendbe lehet hozni.

Vidékre helyezik át a párisi nagyoperát

Páris. A párisi lapok hirt adták arról, hogy az Operát a fővárosból Nantesba helyezik át. Most az Opera igazgatója nyilatkozik, amely szerint nemcsak Nantes, hanem Bordeaux és Toulouse is számításba jöhet működésük új helyeként. Végleges döntés azonban még nincsen. Ugyancsak foglalkozik az elköltözés gondolatával a párisi konzervatórium is, amely Fontainebleauban kíván letelepedni.

Légyvédelmi gyakorlat Bucurestiben. Bucurestiből jelenti: Október kilencedikén este fél kilenctől fél tízig nagy légyvédelmi gyakorlatot tartanak a fővárosban. A köz- és magánépületekből semmiféle világozásgáznak nem szabad kiszűrődnie. Egy órán keresztül csak háborus világítást alkalmazhatnak az utcákon.

Végkiárusításból kimaradt asztalneműeket lakásomon árusítom. I. GRÜNBERGER Moise Nicoara-u. 1. sz. I. em.

Német konzulátus Szegeden. Szegedről jelenti: Kampf Erich persiai német konzul megérkezett Szegedre, ahol üzembe helyezi a német konzulátust és mint annak vezetője fog működni. Az új német konzul rövidesen megkezdheti a két ország közötti gazdasági kapcsolatok kimélyítésére vonatkozó munkáját.

Felrobban a constantinai petróleumállomás szivattyúháza. Constantinából jelenti: A kikötői petróleumállomás szivattyúházában tegnap borzalmas robbanás történt melynek közelebbi részletei még ismeretlenek. Ion Maneát, a szivattyúház fűtőjét, a hatalmas robbanás ereje megölte.

Halálkozás Rozsnyai Dávid közműrt odvosj kereskedő, 60 éves korában f. hó 1-én, vasárnap elhunyt. Temetése f. hó 3-án volt a jiddai izr. temetőben.

Sárga hüvelyben hozzák forgalomba a Pluzar-cigaretta. Bucurestiből jelenti: A dohányvédéki pénztár elhatározta, hogy a jövőben a Pluzar elnevezésű cigaretta sárga színű hüvelyben hozza forgalomba.

Gazdag gyémántbányát fedeztek fel az Uralban. Rigaiból jelenti: Az Ural hegységben újabb rendkívül gazdag gyémántmezőt fedeztek fel.

Megnyílt a temesvári római katolikus tanonciskola. Temesvárról jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: Ma nyílt meg Temesváron a római katolikus tanonciskola. A magyar nyelvű tanonciskola igazgatója dr. Rajka Géza. Jelenleg az iskolában, amelyet a piarista liceumban helyeztek el, 105 tanonc részesül oktatásban.

Saját érdeke:

Olvassa el a Kötelező Polgári Légyvédelem magyarul írt kézikönyvét

Kapható minden utaságusnál és dohánytözsdében.

Ára csak 3 lei

NŐI ÉS FÉRFI kabát- és ruhaszövetek a felemelt árak előtti áron I. MOTIU áruházában

Légtalmi előadások sorrendje

A Central-moziban tartandó légyvédelmi előadások mai és holnapi sorrendje:

OKTÓBER 5-én: III kerület, reggel 8-8 50-ig K-O betűig. 9-9 50-ig P-U betűig. IV. kerület 10-10 50 V-Y betűig. 16-16 50 A-E betűig. 17-17 50 F-J betűig.

OKTÓBER 6-án: IV. kerület, reggel 8-8 50-ig K-O betűig. V. kerület 10-10 50 V-Y betűig. 16-16 50 A-E betűig. 17-17 50 F-J betűig.

A TEMPLOMOKAT NEM KELL FELLOBOGÓZNI. A szatmári prefektúra, miniszteri rendelet alapján közli: nemzeti ünnepek alkalmával a templomokat nem kell fellobogózni. Csak a lelkész hivatalk, valamint a hitfelekezeti iskolák épületeire kell olyankor a nemzetiszínű zászlót kitűzni.

Dohányalap a harcoló angol katonák számára. Londonból jelenti: A nyugati fronton harcoló angol katonák számára a hadügyminiszter hozzájárulásával külön dohányalapot létesítettek. Az első adományozó VI György angol király volt, aki huszonöt font sterlinget küldött erre a célra.

Egy belga képviselő kilépett a kommunista pártból az orosz-német egyezmény miatt. Brüsszelből jelenti: Jean Bantiste Cornez, Charleroi városának kommunista képviselője kilépett a pártból a német-orosz egyezmény elleni tiltakozása jeléül.

ELTEMETTÉK FRATTA GÉZÁT... Kolozsvárról jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: Szerda délután négy órakor kísérték utolsó utjára Kolozsváron a tragikus körülmények között elhunyt Fratta Gézát. A temetés költségét az Újságlró Szervezet és a szénészek gyűjtötték össze. A temetésen nagy számban jelentek meg azok, akik valaha Fratta művészetében gyönyörködtek. A sirmál Fekete Mihály mondott beszédet, majd pedig cigányzene hangjával mellett a sírba bocsátották a koporsót.

len- és pamutvásznaikat, kimaradt asztalneműeket lakásomon árusítom.

I. GRÜNBERGER Moise Nicoara-u. 1. sz. I. em.

A DÉVAI HADKIEGÉSZÍTŐ PARANCSNOKSÁG FIGYELMEN KIVÜL HAGYJA A NÉVTELEN FELJELENTÉSEKET. Ismeretlen tettesek hetek óta névtelen jeljelentéseket küldözgetnek a hunyadmegyei hadkiegészítő parancsnokság címére A hadkiegészítő parancsnokság 24.058. számú átiratában a következőket hozta nyilvánosságra: „Egy idő óta a katonai hatóságok főmegevel kapják a névtelen leveleket. A névtelen jeljelentők különféle visszaélésekre és törvénytelen eljárásokra mutatnak rá, amelyeket állami tisztviselők és más vezető személyiségek követtek volna el. Tudomására hozzuk mindenkinek, hogy ezeket a névtelen jeljelentéseket figyelmen kívül hagyjuk. Ha valakinek jelenteni valója van, vegyen bátorságot arra, hogy a levelet illetve a fellelntést aláírásával is ellássa.”

Dr. Róna orr, gége, fülörvos ismét rendel Str. Gh. Popa 1-a. alatt

Összeírják a romániai munkanélkülleket. Bucurestiből jelenti a Rador: A munkaügyi miniszterium körlevellet küldött az ország összes munkafelügyelőségeihez, kérve hogy állítsák össze az egyes tartományokban a munkanélküliek pontos legyzékét és tegyenek jelentést arról, hogy milyen intézkedéseket tettek és szándékoznak tenni a téli munkanélküliség kérdésében.

Kisiklott a cukorgyárba közlekedő helyiérdekű vonat. Tegnap délután hat órakor a cukorgyár és az állomás között közlekedő helyiérdekű vasút mozdony két, cukorréppával megrakodott teherkocsival az állomás közelében kisiklott. A vonat a cukorgyárból jött a teherrel, melyet az állomásra szállított, amikor a pályatest hibája következtében kisiklott. A két vaggon és a mozdony a földre zuhant, a cukorrépszállítmány pedig a földre szóródott. Sebesülés nem történt.

Nagyarányu papagájbetegség-járvány Buenos Ayresben. Buenos Ayres. A városban nagyarányu papagájbetegség-járvány tört ki. Husz embert kórházba szállítottak és ezek közül öten meghaltak. Meghalt a zsidó kórház főorvosa is.

Sikkasztott, majd öngyilkosságot követett el a mozgópostás. Piskiről jelenti: Néhány nappal ezelőtt Sabau Ion mozgópostás, aki Piski és Lupény között teljesített szolgálatot, 125 ezer leit tartalmazó pénzeszsákokat kapott az aninói postahivataltól dévai rendeltetéssel. A mozgópostás azonban a pénzt elikkasztotta és amikor tettét felfedezték, a Marosba vetette magát. Holttestét szerdán délelőtt kifogták és adták családjának.

SPORT KÖZLÖNY

Vasárnap folytatódnak a kerületi bajnokság küzdelmei

A Titanus-Olimpia meccs a forduló főeseménye

Az alkerületi elsőosztályú bajnokságban eddig öt fordulót bonyolítottak le, de a sok elmaradt mérkőzés következtében a legtöbb csapat még csak név meccset játszott Vasárnap kerüli sor a hatodik fordulóra, amely igen érdekes mérkőzéseket tartalmaz.

A forduló legizgalmasabb összecsapásának kétségkívül az Ujvarodon lejátszást kerülő Titanus-Olimpia mérkőzés ígérkezik, amelyen a bajnokságra törő Olimpia a Titanusban kemény ellenállásra fog találni. Nagy küzdelem után azonban mégis az Olimpia győzelme valószínűbb.

A másik két élvonal között a Crisana az Egyetértéssel, az AAC pedig a Tricolorral mérkőzik a bajnoki pontokért és az eddigi eredményeket alapul véve, alighanem mindketten meg is szerzik a győzelmet.

Nagyon érdekesnek ígérkezik az ATE—Astra mérkőzés is, amelynek győztesét nehéz megjósolni.

A vasárnapi fordulón szerepel még az Unirea—Banatul meccs is, melyen az Unirea az esélyesebb, de a lejtődő Banatul is könnyen meglepetést szerezhethet.

Az ATE vezet az ifjúsági bajnokságban

A vasárnapi forduló után, mivel az eddig élen álló Olimpia pontot vesztett és így a tornászok jobb gólaránnyal kerültek előre. A vasárnapi forduló érdekes küzdelmeket hozott és az Olimpia pontvesztésén kívül a Hakoah győzelme az Astra felett, valamint az AMTE vereségének aránya is meglepetés. Annyi bizonyos, hogy a további mérkőzések során is nagy küzdelmek várhatók és az első hat közül bármelyik csapat esélyes lehet a bajnoki cím megszerzésére.

A táblázat az ötödik forduló után a következőképpen alakult:

1. ATE	5	4	1	—	19	4	9
2. Olimpia	5	4	1	—	21	7	9
3. Hakoah	5	3	1	1	20	10	7
4. Gloria	4	3	—	1	20	3	6
5. Unirea	4	3	—	1	11	12	6
6. AMTE	5	2	1	2	14	12	5
7. Egyetértés	4	2	—	2	8	16	4
8. Transilvania	4	1	1	2	5	8	3
9. AAC	5	1	1	3	4	7	3
10. Astra	3	1	—	2	12	11	2
11. Titanus	5	1	—	4	14	22	2
12. Crisana	4	1	—	3	6	18	2
13. Tricolor	5	—	—	5	6	30	—

Véglegesen kijelölték az A. ligás mérkőzések játékvezetőit

Bucuresti. Tegnap már közzöltük a központi bíróküldő bizottság delegálásait, valamint azt, hogy több mérkőzésre még nem jelölték ki a játékvezetőket. Most már közölhetjük az A) ligás forduló valamennyi játékvezetőjét és ezek a következők:

AMTE—UDR, bíró: Russu Gabriel dr.
Sp. Studentesc—Unirea Tricolor, bíró: Mielu Petrescu.

Rapid—Victoria, bíró: Huniade.
Venus—Gloria CFR, bíró: Ceureanu
Ripensia—Carpati, bíró: Pálffy.
CAMT—Juventus, bíró: Morar Teofil dr

A HÉT TIZENEGYE

A Bucuresti Gazeta Sporturilor a heti bajnoki forduló után a következőképpen állította össze a hét legjobb csapatát:

Hevesi (Carpati) — Petrescu (U. Tricolor),
Slivat (AMTE) — Simatoc (Ripensia), Juhász (Venus), Kert (Carpati) — Bindea (CAMT), Pacurar (UDR), Perneki (Carpati), Bodola (Venus), König (UDR).

A lap — tévedésből — Perneki neve mellé zárójelben „AMTE“-t írt és nem Carpati-t. Bár ne volna tévedés...

Kitűnő eredmények

Kanada uszóbajnokságain

Newyork. Kanada uszóbajnokságai kitűnő eredményeket hoztak. 100 yardos gyors: 1. Fiock 56 mp., 200 yardos férfi gyors: 1. Waldemar Tomski 2 perc 12.6 mp., 100 yardos női gyors: 1. Doris Brennan 1 perc 03.6 mp., 440 yardos női gyors: 1. Halina Tomski 5 perc 47.5 mp. Ezen a versenyen két japán uszó is bemutatkozott szép sikerrel. 100 méteres gyors: 1. Jaretz USA 59.2 mp., 2. Namura japán 1 perc 00.2 mp., 200 méteres gyors: 1. Williams USA 2 perc 12.2 mp., 2. Namura 2 perc 13.2 mp., 400 méteres gyors: 1. Nakamoto japán 4 perc 46 mp., 2. Namura 4 perc 50.6 mp.

O az osztrák csapatok esetleg ismét bekapcsolódnak a Közép-európai Kupa küzdelmeibe! — az a német sportfőhatóságok kívánsága annak a körnek keretében, hogy Bécs és Budapest között minél szorosabb legyen a sportkapcsolat.

Ugy csak úgy KAPASBÓL!

A Venus legközelebbi mérkőzését ezen a héten (esetleg szombaton) bonyolítja le a Gloria CFR ellen. Erre a mérkőzésre a Venus már számít Hunis és Orza játékára, akik felgyógyultak.

Október 15-én Budapesten magyar-német válogatott ökölvívó mérkőzést bonyolítanak le. Mindkét helyen nagy előkészületek folynak a nemzetközi box-mérkőzésre.

A svéd válogatott csapat az Északi Kupa mérkőzése során 4:1 (2:1) arányban győzött Dánia válogatottjai felett. A kupában teleleg Svédország a ponttal vezet.

U: világrekordot uszított a 150 yardos női gyorsúszásban a holland Kora Kint. Az új világrekord 1 p. 42.1 mp. A régít az ugyancsak holland Van Fegelen tartotta 1 p. 43.3 mp.-el.

Románia kerékpáros bajnokai

Bucuresti. Az országos kerékpáros bajnokságok egy részét hétfőn rendezték meg a következő eredményekkel:

Románia III. oszt. és kezdő gyorsbajnoka Sa-sebes Nicolae Leonida, 2. Marinescu Stelian Leonida, 3. Garlan Radu Aspim. Románia I. és II. oszt. gyorsbajnoka: G. Tudose Aspim, 2. Steinhart Mihály Aspim, 3. Gociman Julian V. D. Románia közéletű pályabajnoka: Dragomir N. Metropola 41 ponttal, 2. Tudose C. Aspim 27 ponttal, 3. Munteanu Zamfir C. C. B. 18 ponttal.

O UJABB VERESÉGET SZENVEDTEK A ROMÁN ATLÉTÁK ATHÉNEN. A Balkán atlétikai játékok másodnapján a kalapácsvetést és a tizpróbát bonyolították le és ezek újabb balsikert hozták a román atléták számára. Bíró a kalapácsvetésben a harmadik, Maesciuc a tizpróbában az utolsó helyen végzett. Az eredmények: Kalapácsvetés: 1. Stepesnik (jugoszláv) 4955 cm., 2. Gole (jugoszláv) 4799 cm., 3. Bíró 4797 cm., tizpróba: 1. Lecastas (görög), 2. Mikici (jugoszláv), 3. Lenert (jugoszláv), 4. Floros (görög), 5. Maesciuc.

HOLLAND-AMERIKA LINIE

Rendszeres hajójáratok az

Egyesült-Allamokba,
Kanadába és
Középamerikába

Felvilágosítások és beiratkozás:

HOLLAND-AMERIKA LINIE

ARAD, Bulev. Regele Ferdinand No. 9.
Telefon 21-77.

BUCURESTI, Calea Victoriei 70. et. I.
Tel. 4.41.65.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, OKTÓBER 5

Radio-Romania. 12: Időjelzés, vizállásjelentés. 12.03: Lemezek.

Bucuresti. Radio-Romania. 13: Időjelzés, sportközlemények. 13.10: Luceafarul zenekar. 14: Hírek. 14.20: A zene folytatása. 15: Művészeti és kulturális közlemények.

Radio-Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Időszerű kulturális közlemények. 19.17: „Alhambra” zenekar.

Bucuresti. Radio-Romania. 20: Al. Busuioceanu előadása a királyi palota „Murillo” kiállításáról. 20.15: Az „Alhambra” zenekar folytatja műsorát. 20.25: Jean Mosconol énekel zongorán kísérei Gaston Ursu. 20.45: Hírek, sportközlemények. 21: Emil Ciomac felolvassa a szimfonikus hangverseny műsorát. 21.15: A Filharmónia Zenekar hangversenye. 22.10: Hírek, ház- tartási és orvosi tanácsok. 22.30: A zene folytatása. 23.25: Lemezek. 23.45: Hírek külföldre franciául és angolul.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek, étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13.10: Dániel Ilonka zongorázik. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14.30: A rádió szalonzenekara. 15.30: Hírek. 17.15: Szacellár Györgyné ház- tartási tanácsadója. 17.45: Időjelzés, időjárás- jelentés, hírek. 18.15: Pusztyuló szélmalomok. Szegváry M. táraja. 18.40: Szelecsényi Ilona magyar nótákat énekel, kíséri Suki Tónj cigányzenekara. 19.55: Baromfitenyésztési időszerű tanácsadó. 20.15: Hírek. 20.25: Ország Tivadar hegedül, zongorakísérettel. 20.55: A budapesti népnyelv gazdagsága. Végh József dr. előadása. 21.20: Budapesti Hangverseny Zenekar. 22.05: Külügyi negyedóra. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Oláh Kálmán cigányzenekara muzsikál. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.05: Tánclemezek.

Budapest II. 19.10: Angol nyelvoktatás. 19.55: Debussy: két nocturnó hanglemezről. 20.30: Az aradi gyásznap. Farkas László előadása. 21: Hírek. 21.20: Maleczky Oszkár, az Operaház tagja énekel, zongorakísérettel. 21.45: Az angol középiskola. Berg Pál dr. előadása. 22.29: Mozart: Szerenád tizenhárom fuvóshangszerre. Hanglemezről. 22.30: Időjárásjelentés.

PÉNTEK, OKTÓBER 6.

Radio-Romania. 12: Időjelzés, vizállásjelentés. 12.03: Lemezek.

Bucuresti. Radio-Romania. 13: Időjelzés, sportközlemények. 13.10: A lemezek folytatása. 13.30: Rádiózenekar. 14: Hírek. 14.20: A zene folytatása. 15: Művészeti és kulturális közlemények.

Radio-Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Különféle hangszerszólók lemezek.

Bucuresti. Radio-Romania. 20: Nicolae Iorga tanár előadása az államról és a nemzetről. 20.20: Rubinstein és Cortot hanglemezen Chopin-műveket adnak elő. 20.45: Hírek, sportközlemények. 21: Verdi: Requiem. 22.25: Hírek ház- tartási és orvosi tanácsok. 22.45: Lemezek. 23.45: Hírek külföldre franciául, németül és olaszul.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek, étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13.10: Weidinger Ede szalonzenekara. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14.30: Farkas Béla cigányzenekara. 15.30: Hírek. 17.15: Diákfórum. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés hírek. 18.55: A rádió szalonzenekara. 20.15: Hírek. 20.25: Regőscsoport. 20.45: LánCSV Margit szava. 21.10: Marik Irén zongorázik. 21.40: Előadás katonazenével. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Melles Béla zenekara. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24: Lakatos Flórius cigányzenekara muzsikál.

Budapest II. 19.15: Gyorsírás. Szlabey Géza előadása. 20.45: Regőscsoport. 21: Hírek. 21.20: Magyar Athénas. Bod Péter emlékezete. Geréb László dr. előadása. 21.50: Melles Béla zenekara. 22.35: Időjárásjelentés.

Hirdessen
az Aradi Közlöny-ben

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az Aradi Háztulajdonosok Szindikátusa a bucaresti-i Szindikátus közbenjárását kéri olcsó kölcsönök érdekében

Az Aradi Háztulajdonosok Szindikátusa a legújabb légvédelmi rendelkezésekkel kapcsolatban átirattal fordult a bucaresti-i Háztulajdonos Szindikátusok Szövetségéhez. Mint ismeretes, a háztulajdonosokat arra kötelezték, hogy pincéiket vasaitókkal és vasablakokkal lássák el, a házak padlását pedig ürítsék ki a padlásra homokréteget hordjanak és helyezze nek el a padlásokon egy vagy több láda homokot, valamint egy lapátot. A padlások faalkatrészeit a hatóságok által előírt anyaggal kell impregnálni és a további rendelkezések értelmében a házak falát khaki-színre kell festeni. Mivel mindezek a munkálatok jelentős összegeket igényelnek, az Aradi Háztulajdonosok Szindikátusának vezetősége azzal a kérdéssel foglalkozott, hogy miképpen lehetne azoknak a háztulajdonosoknak részére, akik szerény anyagi körülmények között élnek, a szükséges fedezetet előteremteni. Vannak ugyanis olyan háztulajdonosok, akiknek egyetlen jövedelmi forrásukat házuk képezi és akik megfelelő készpénzzel nem rendelkeznek. A Szindikátus vezetősége úgy határozott, hogy átirattal fordul a bucaresti-i Háztulajdonos Szindikátusok Szövetségéhez, amelyvel arra kér, hogy intézzen emlékiratot a kormányhoz és kérje a kormány gondoskodását annak érdekében, hogy a háztulajdonosok valamelyik pénzintézet útján kisebb kölcsönöket kapjanak kedvező feltételek mellett azzal a rendeltetéssel, hogy az előírt légvédelmi munkálatokat elvégezhessék.

Jövő év júniusáig biztosítja a román-magyar gazdasági kapcsolatokat a két ország közötti megállapodás

Budapest. A román-magyar gazdasági megállapodással kapcsolatban a következőket közlik: Az új megállapodás 1940. június 30-ig biztosítja a két ország gazdasági összeköttetését. Magyarország 8000 vagon tüzfát, 160 vagon fűrészelt és bárdolt fenyőt, megfelelő mennyiségű lombfából készült fűrészfűrész, faszén, nyírfarudat, kádárfa és egyéb faanyagot vesz át Romániától kedvező feltételek mellett. A román kormány kólaiból kétszer annyi exportot engedélyezett, mint amennyi vasfélgymant Magyarországra szállít Románia számára.

Engedélyezték a tőzsdén a határidő-üzleteket is

A nemzetgazdasági miniszter rendelete a szabadforgalmi devizák felhasználásáról

Az új külkereskedelmi rendszerről szóló rendelet-törvény 29. szakasza értelmében az exportált áruk értékének 70 százalékát képviselő devizákat az exportőrök a korlátlan hitellel rendelkező meghatalmazott pénzintézetek útján értékesíthetik. A törvény 32. szakasza szerint a devizák értékesítése a tőzsdén történik a nemzetgazdasági minisztérium által megállapítandó keretek között. A Monitorul Oficial október elsejei keltezésű száma közli Buciu nemzetgazdasági miniszter vonatkozó rendeletét, amely a következőképpen intézkedik:

A bucaresti-i értéktőzsde devizaügyletek lebonyolítása céljából déli 12 óra 30 perctől 13 óráig van nyitva. A tőzsde terméke beléphetnek a hivatalos ügynökök, vagy helyetteseik, valamint a korlátlan hitellel rendelkező pénzintézetek megbízottai. A tőzsde utján kötött devizaügyleteknek tekintik a következő eladásokat:

a) A tőzsdén a fenti időponton belül a hivatalos ügynökök által bemozdított kötések. A bankok megbízottai hozzájárulásukat adhatják a hivatalos ügynökök által felajánlott árakhoz.

b) A tőzsdén kívül kötött összes olyan ügyletet, amelyeket 12 óra 30 perckor jelentettek be a pénzintézetek megbízottai és amelyeket a tőzsde nyilvántartásába bevezettek a tőzsdebizottság által történő előzetes megvizsgálás után.

Október 6-án tartja alakuló ülését az uzoraügyekben működő bizottság

A nemzetgazdasági minisztérium rendeletet tett közzé, amely szerint az uzoratorvénnyel kapcsolatos hatáskört ezentúl a királyi helytartók gyakorolják. A rendelet megjelölte azt a bizottságot is, amely uzoraügyekben a királyi helytartó mellett ütködni fog. A temesi helytartóságon a bizottság elnöke Ciurpe Gheorghe dr. helytartósági vezértitkár, tagjai Popovici Virgil ezredes, prefektus, Tiera Emil dr. főpolgármester, az ipari kerületi vezérfelügyelő, a kereskedelmi felügyelő, Teicu Cornel dr. a királyi helytartóság jogi osztályának titkára, Ciurpe Gheorghe dr. a bizottság alakuló ülését október 6-ára hívta össze. A temesi kereskedelmi szövetség küldöttsége jelent meg Besa Cornel elnök vezetése alatt a helytartóságon. A küldöttség tagjai voltak Bojinca Cornel dr. ügyész, Fara Constantiu, Körner-Dragan Iosif dr. vezértitkár és Andre Károly, a temesvári kereskedők egyesületének titkára. A küldöttség a maximális árakkal kapcsolatban terjesztette elő panaszait és adatokkal igazolta a törvényes és maximális árak közötti különbséget. Utak arra, hogy a rizs, só és petróleum árát nem állapították meg helyesen és kérték Marta Alexandru dr. királyi helytartót, hogy vizsgálja felül a maximális árakat. A királyi helytartó jóakaratói bizottsította a küldöttséget és kérte hogy panaszait írásban foglalva terjessze előle.

Mindkét esetben a tőzsde illetékes szervei igazolják azt, hogy az ügylet valóban a tőzsde utján történt. A tőzsdén nemcsak kasszaügyletek, hanem határidő devizaügyletek is lebonyolíthatók. A kasszaügyleteket legkésőbb a következő napon kell likvidálni. A határidő-üzletek elszámolása a felek által megjelölt időpontban történik. Devizaügyletek csak a tőzsdei jelentésben szereplő árfolyamon köthetők és a jelentésben megállapított minimális, valamint maximális árfolyamokat nem lehet túllépni.

= Felhatalmazást kapott az egészségügyminisztérium új sorsjáték-rendszer bevezetésére. A Monitorul Oficial október elsejei száma rendelet-törvényt közöl, amelynek értelmében felhatalmazzák az egészségügyminisztériumot, hogy az osztálysorsjáték igazgatósága által hozott határozat alapján rendeltetleg módosítsa a sorsjáték jelenlegi osztályokra beosztott rendszerét bármilyen más rendszer által, amelyet a sorsjáték érdekei megkívánnának. Ugyanennek a rendelet-törvénynek értelmében mindazok akik bármilyen minőségben az állami sorsjegyek eladásával foglalkoznak, közpénzkezelőknek tekintendők és visszaélések esetén úgy büntetik őket, mint azokat, akik közpénzeket kezelnek.

= MEGHALT SOEPKEZ RICHARD. Többen kísérték utolsó útjára Soepkez Richardot, az ismert pénzügyi szakembert, volt bankigazgatót és szenátort. Soepkez utolsó kívánsága az volt, hogy halálának híret csak eltemetése után közöljék a sajtóval és síriánál ne mondjanak gyászbeszédet.

Befejeződtek a német-magyar gazdasági tárgyalások

Budapest. Mint a német DNB jelenti, a német és magyar kormány bizottságai között hét főn dében befejeződtek a gazdasági tárgyalások. A háromnapos megbeszélések kielégítő eredményekkel fejeződtek be a két ország közötti áru és fizetési forgalom tekintetében. Clodius meghatalmazott miniszter, a német bizottság vezetője már vissza is utazott Berlinbe.

A gyarmatárak piaci eladásának betiltását kéri a fűszerkereskedők

Arad. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara átiratot intézett a városi főorvosi hivatalhoz annak érdekében, hogy tiltsák meg a gyarmatárak piaci való árusítását. Az átirat rávilágít arra, hogy az aradi fűszerkereskedők számára veszedelmes versenyt jelent, ha egyes árusok gyarmatárut is forgalomba hoznak a piacon. Ezek a cikkek a piacon nincsenek letakarva, az árusok az egészségügyi előírásokat nem tartják be és sokszor éjszaka idején nedves és piszkos pincékben tartják árujukat. Ugyanakkor, amikor a fűszerkereskedők egész seregére róttak ki egészségügyi bírságot, ezek az árusok zavartalanul hozhattak forgalomba gyarmatárut, anélkül, hogy az egészségügyi előírásoknak eleget tettek volna. A város egészségügyi bizottsága a kérdést tanulmányozás végett kiadta a kerületi orvosnak, aki a piac ellenőrzését végzi.

Átmeneti rendszer a már lekötött kivitel lebonyolítására

A nemzetgazdasági minisztérium úgy döntött az új külkereskedelmi rendszer életbeléptetésével kapcsolatban, hogy az október 9-ig lekötött és szállítás alatt levő kivitel esetében átmeneti rendszert alkalmaznak. Ezért a vámhatóságoknak utasítást adnak, hogy a fentiekben körvonalazott feltételeknek megfelelő export-szállítmányokat engedély ki az országból kiviteli engedély nélkül is.

Az állami erdészeti hivatal elkobozta gróf Sztáray sárközi földbirtokos 14 ezer 549 köbméter tűzfakészletét

Szatmár. Az avastelsőfalui állami erdészeti hivatal az erdőtörvény elleni kihágás címén elkobozta gróf Sztáray Mihály sárközi földbirtokos Liget és Muzsdaj vasútállomáson kon fekvő 14 ezer 549 köbméter tűzfakészletét. A lefoglalt tűzfát október 11-én a helyszínen elárverezik. A foglalási jegyzőkönyv indoklása szerint semmiféle fát nem szabad az erdőből „szállítási bárca” nélkül szállítani. Ezt a szállítási bárca bizonyos illeték ellenében az állami erdőhivatal adja ki. Sztáray gróf uradalma nem tett eleget ennek a törvénynek, emiatt történt a szigorú intézkedés. Az árlejtést eredménytelenség esetén október 21-én megismétlik.

— Jól foglalkoztatott a magyar gyárlapar. Budapestről jelentik: A Frankfurter Zeitung budapesti tudósítója megállapítja, hogy bár a magyar gyárlapar az elmúlt évben jól volt foglalkoztatva, a gyárlajdonosok nagyobb befektetéseket nem eszközöltek, kivéve a nemzetvédelmi iparágat. A textil- és bőriparnak igen nagyarányú rendelkezései vannak. A textilipar és bőripari gyárak kénytelenek voltak a külföldön nagyobbarányú géprendeléseket eszközölni.

UJ KÖNYV

— Bródy Lili: Fehér zászló. Fehér zászló a megadás, a belenyugvá lemondás jele, a csőd, hajk. bánatos alapszínű harmoniáé és a zavarokon túl az élet meneté, melynek vasárnapi után a hétköznapok és izzalmi, háborui után a békek mindennapi jönek. Valami csillogó pára, fojtott izzalom lenni be ezt a könyvet, Bródy Lili új regényét melynek gazdag tartalma bőségben való meghatározhatatlanságában az egész mai élet foglalata. Házasság, elválás, mely szomorú lelkek barátsága, válságok, problémák izzalmas vitái, eldöntetlen hullámszámai, amelyek a mindenmindegybe, a nagy élet, az élés törvényének medrébe hanyatlanak. A Fehér zászló a kitűnő író irórkészségének minden műve közt eddig legjobb példaképe. Azzá teszi életlét, jellemző leíró ereje s az egészet átható, megkapó líraisága, mely azonban sohasem ünö, hanem az események gazdag látékának mintegy hegedű-kísérete. Ez a könyv a szerelem könyve, a barátságé, az élet szomorúságé és szomorúság öröme, amely érzés a legemberibb és igaz lelkek osztályrésze Bródy Lili: Fehér zászló az Athenaeum Nagy Regényei sorozatában jelent meg, amelynek legutóbbi kötetei: Stefan Zweig: Nyugtalan szív. Paszuth László: Esőisten. Zilahy: A földöntúli város stb. stb. Bródy Lili: Fehér zászló Athenaeum-kiadásban, szép kiállításban, vászonkötésben 178.— lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepadonál, Kolozsvár. Kérje a Nagy Regények sorozatának és az Athenaeum-kiadások legújabb jegyzékét.

Legújabb jelentéseink:

Harminckilenc új magyar és német tanerő kezdi meg működését Temestartományban

Temesvárról jelentik: Marta Alexandru dr. királyi helytartó helyben hagyta azoknak a kisebbségi tanerőknek kinevezését, akik kisebbségi iskolákban fogtak tanítani. A királyi helytartó rendelete alapján 39 magyar és német kisebbségi tanerő lép működésbe.

„Anglia tulteszi magát a nemzetközi jog követelményein”

Berlinből jelentik: Az angol tengernagyi hivatalnak azzal az utasításával kapcsolatban, amelynek alapján az angol hajókat felszólították, hogy október elsejétől kezdődőleg támadjanak meg minden német tengeralattjárót.

A német tengernagyi hivatal a következő két közleményt adta ki:

„Az angol kormány kereskedelmi hajóit támadásra hívja fel.
A rádió útján közölt hír a német sajtó jelentésének a meghamisítása.

amely szerint a fellegyverzett kereskedelmi hajókat hadihajóknak lehet tekinteni és hogy ez megfelel a nemzetközi jogoknak.

Hangsúlyozták azonban, hogy a kereskedelmi hajók fellegyverzésük következtében nem tekintendők mégsem hadihajóknak.

A német sajtó magyarázatainak az angolok által való

olyan természetű meghamisítása, hogy a német tengeralattjárók változtatnak eddigi magatartásukon és minden ellenséges fellegyverzett kereskedelmi hajóit hadihajónak nyilvánítanak.

ugy tünteti fel a helyzetet, mintha az ellenség a nemzetközi joggal ellenkező magatartást tanúsítana és ezáltal az angolok önmagukat tulteszik a nemzetközi jog követelményein”.

A második közleményben a tengernagyi hivatal hivatalosan felszólítja a kereskedelmi hajókat, hogy támadást intézzenek a hadihajók ellen. Ezen hivatalos parancs által

a brit tengernagyi hivatal megszüntette azt a különbséget, amely a tengeri ütközetben hadakozó és nem hadakozó között eddig létezett.

A történelmi előtt a brit admirálisok egyedül felelős azért a veszélyért, amelynek az angol kereskedelmi hajók legénysége az angol rendelet következtében ki van téve.

Nem küldött békejavaslatot az olasz kormány Londonba

Halifax külügyminiszter is külügyi tájékoztatót mondott Daladier az angol-francia szolidaritást hangsúlyozta

London. Hírhíres londoni körök úgy tudják, hogy Olaszország héthatalmi értekezletet készít elő, amelynek résztvevői: Anglia, Franciaország, Németország, Olaszország, Oroszország, az Egyesült Államok és Törökország lennének. Olaszország úgy véli, hogy Franciaország és Anglia Lengyelország megszüntetése következtében elfoglalt álláspontjukat csupán Amerika kedvéért változtatnák meg.

Róma. Az angol sajtóban olyan hírek jelentek meg, hogy Mussolini békeértekezlet összehívásának gondolatáig foglalkozik. A lapok felszólították a résztvevő nemzeteket is. Félhivatalosan a leghatározottabban megállapítják, hogy ezek a hírek nem felelnek meg a valóságnak. Olaszország a jelenlegi körülmények között nem tesz ilyen természetű előterjesztést. A Havas iroda is jelenti, hogy London megcáfolja azokat a híreket mintha Róma békejavaslatokat juttatott volna el Londonba. Az angol fővárosban még csak nem is jelezték hasonló jegyzék érkezését

Halifax és Daladier beszéde

Londonból jelentik: Halifax angol külügyminiszter külpolitikai beszédével kapcsolatban az angol fővárosból azt jelentik, hogy megerősítette a Chamberlain miniszterelnök által elmondottakat.

Hangsúlyozta, hogy Franciaország és Anglia a megszorosabb együttműködésben maradnak és hogy a helyzet a két ország számára nem változott meg. A külügyminiszter leszögezte,

hogy az esetleges béketervezetet megvizsgálja a kormány, de természetesen, sok függ attól, hogy ki nyújtja be az ilyen természetű előterjesztéseket, kik vesznek részt abban és hogyan képzelik el a javaslatokat.

A világsajtó egyöntetlően hangsúlyozza annak jelentőségét, hogy Chamberlain nem vetette el me-reven egy esetleges békejavaslat megvizsgálását és rámutatnak arra, hogy emellett szállt sikrá Lloyd George is, a versaillesi békeszerződés egyik megalkotója.

Ami a mai francia államtanács ülését illeti, erről csupán rövid közleményt hoztak nyilvánosságra,

amelyből kiténik, hogy Daladier miniszterelnök diplomáciai és katonai helyzetjelentése foglalta le a tanácskozás legnagyobb részét. Hozzáfüzi ehhez a Havas-hírszolgálati iroda, hogy

ha Daladier expozéját nem is hozták részletesen nyilvánosságra, a francia kormány álláspontja semmiben sem különbözik az angol állásponttól: és Páris, valamint London együttműködése katonai, diplomáciai, gazdasági és pénzügyi téren változatlanul azonos.

Ez az azonosság az esetleges békeajánlat megtárgyalására is fennáll. Daladier kiemelte Chamberlain beszédének fontosságát.

Róma. Az egész világon nagy érdeklődés nyilvánul meg a német birodalmi gyűlés ülése iránt, amelyen Hitler kancellárnak nagy beszédét kell elmondania. Egyelőre nem tudni vajjon pénteken vagy szombaton ül össze a birodalmi gyűlés.

Argetoianu kormányelnök fogadta a bucaresti-i követeket

Bucurestiből jelentik: Argetoianu miniszterelnök fogadta a Bucaresti-ben székelő külföldi követeket és meghatalmazott minisztereket. Ezek között megjelent a miniszterelnök Bárdossy László magyar meghatalmazott miniszter is.

Az U. S. A. védi az amerikai partokat

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök rendelkezése szerint a hadihajók helyettesítik forgalomba, azzal a céllal, hogy az amerikai partok biztonságát növeljék. (Rador).

November 26-án választ Jugoszlávia

Belgrád. A jugoszláv képviselőválasztásokat előreláthatólag november 26-án tartják meg. Ugy tudják, hogy a horvát miniszterek, mint a többi minisztertársaik, a választások lezárásáig meg tartása mellett foglalnak állást.

Az orosz-lett tárgyalások

Riga. Osolinis lett parlamenti elnök repülőgéppel Moszkvába ment hogy résztvegyen az orosz és lett tárgyalásokon.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: **Alkalmazást keresők, elvesztett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 3 leu.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetésekről előre fizetendő

ALKALMAZÁST KERES

Nyugdíjas, volt állami tisztviselő, perfekt román, magyar, német nyelvtudással, elhelyezkedést keres szerény feltételekkel. Cimeket a kiadóba kér. 4528

ALKALMAZÁST NYER

Jóllétű minden felvétetik. Str. Consistorului 42., „Vienna”-üzemnél. Jelentkezni délután. 4537

LAKÁS

Kétszobás, fürdőszobás, földszinti, udvari lakás november 1-re kiadó Str. Desseanu 9. 4529

Uccai háromszobás, parkettás lakás II. emeleten nov. 1-től, esetleg előbb is kiadó és egy garconlakás előszobával, fürdőszobával. P. Avram Iancu 5-6. I. em. 4515

Kiadó kétszobás magánház gyümölcsös-kerített a tisztviselőtelepen, főútvonalon, november 1-re. Érdeklődni: Str. Sft. Gheorghe 26. 4527

Kiadó modern kétszobás, fürdőszobás, konyhás, földszinti, parkettás lakás esetleg nov. 1-re. Megtekinthető 8-12-ig és 4-6-ig. Érdeklődni: Str. Consistorului 35. 4532

Háromszobás, fürdőszobás lakás nov. 1-re kiadó, Cim. Str. M. Scaevola No. 6. 4533

Csinosan butorozott szoba teljes ellátással, jó házközt. azonnali kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 4384

Kiadó háromszobás, konyhás lakás mellékkel, kerítéssel, Str. Războeni 5. Mosóczy-telep, a román templom mellett, 1200 leír. 4567

Elegánsan butorozott szoba kiadó különbejárattal. Str. Coșbuc 32. 4530

Egy kétszobás, fürdőszobás, udvari lakás kiadó. Str. Stroescu 31. bővebbet Str. Metianu 14a. 4496

Kétszobás, butorozott lakás, fürdőszoba használattal azonnali kiadó. Str. Caragiale 22.

Új házban kétszobás, magasföldszintes, összkomfortos lakás november elsejére kiadó. Str. Oncu 18. 4363

Kétszobás, fürdőszobás garconlakás. Irodának is alkalmas kiadó. Str. Iosif Vulcan 4a. 4523

Központi fűtés és melegvízes háromszobás modern lakás

kiadó, Str. Cloșca 11.

VÉTEL-ELADÁS

Villa, kétszobás, butor és zongora eladó. Str. Vladimirescu No. 15. 4396

Gyermekjáróka (ketrec) kitűnő állapotban, rézüst. összecukható vászgy. szelion-alváz, valamint többféle apróság eladó Str. Cuza Vodă 20.

Tartós, kitűnő kolbász felvágottak 40 és 44 leír. kilogrammonként postán szállít Wagner Carol. Păncota. 4405

Férfiöltönyök és átmeneti kabát. kalapok eladók. Str. Cloșca 12. I. 7. Ugyanott I. emeleti háromszobás lakás kiadó 4531

Jókarban levő ülőkadát keresek. Cimeket a kiadóba kérek. 4536

AngoranYul, fajriszta, vérfelfrissítésre kapható. Schwelengraber Kálmán. Str. Sft. Gheorghe 46.

Eladó egy jókarban levő Puch gyantamágyu kerékpár. 4282

Jó állapotban levő bádor-fürdőkadát vennék. Cimeket a kiadóba kérek.

KÜLÖNFÉLÉK

Fordítások, leírások sokszorosítások utánosan: Erika írógépszaküzlet. Str. Alexandri 5. Tel. 13-93.